PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIII КВІТЕНЬ, 1972 ЧИСЛО 4

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIII КВІТЕНЬ, 1972 Ч. 4

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 4 APRIL, 1972 VOLL. XIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

Кольорові фота не придатні для ілюстрації, вони виходять темні і невиразні. Для виробу клішів просимо слати звичайні фотографії, плівок (негативів) також не приймаємо для виробу кліше.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Уляна Кравченко — Загомоніли дзвони всіх церков	1
Уляна Кравченко — У нас свій спів	1
В. Русальський — Вітер з України	2
Р. Купчинський — Розбитий дзвін	2
І. Мушка — Національна Рада Жінок Канади — (репортаж)	3
Проф. В. Щербаківський — Великодні писанки	4
Ірина Шох — Жінка в новітній літературі	5
А. Киянка — Трошки посвятили	7
В. Орлик — 98-ий Великдень	9
Б. Ольхівський — Затоплені дзвони	10
Наталя Кібець — Хотинська битва	12
Anna Balan — Slava Gerulak at the Arts Centre	15
Anna Balan — France and the Ukraine	16
Marie Bendas — Book Review — Food and Packaging	17
Відділ для дітей	18
Марія Мадюк — Музейна Фундація	20
Є. Прокіпчук і М. Керніцька — Пров. З'їзд Союзу Українок в Альберті	21
Громадська і родинна хроніка	25
Річні звіти відділів	27
Українська вишивка	28
Домашне господарство	32

ВАЖНЕ

Просимо звернути увагу, на "Postal Coud", що його має „Промінь". До кожного листа, що висилаєте до журнала допишіть до адреси такі знаки R2W 3R4.

НА ОБКЛАДИНЦІ: **Мама і доня — Христос Воскрес! Пані Зоя Роніш у Монтреалі та її доня Кармін цокаються крашанками. Це одна з світлин, що була вміщена минулого року в монтреальській „Газеті".**

ЗБІРНИК ПІСЕНЬ НА СЛОВА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Головна Управа Союзу Українок Канади, на пам'ятку Ювілейного Року 100-річчя з дня народження поетки і письменниці Лесі Українки, видала гарний збірник пісень на її слова, під назвою „На крилах Пісень".

У цьому збірнику поміщено двадцять-п'ять пісень, написаних різними композиторами, зокрема клясиків і сучасних.

Більшість пісень є сольо-співи в супроводі фортепяно, п'ять пісень для жіночого хору і одна пісня „Жалібний Марш", (Умер Батько Наш), музика М. Лисенка, для мішаного хору в супроводі фортепіяно.

Книжка видана на гарному папері з твердою обкладинкою, оформлення пані Дарії Бродгед.

Українські музики та любителі музики, а головно співаки чи співочі гуртки-хори повинні зацікавитися цим цінним і гарним збірником, придбати його та належно використовувати.

Головній Управі Союзу Українок Канади, яка на той час перебувала в Торонті належиться велике признання й подяка за це висококультурне видання.

Хто хотів би набути цей збірник, просимо звертатися на подану адресу.

Ukrainian Women's Association
10168—100 Str.
Edmonton, Alta.

Сергій Яременко.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIII КВІТЕНЬ, 1972 Ч. 4

Уляна Кравченко

ЗАГОМОНІЛИ ДЗВОНИ ВСІХ ЦЕРКОВ

Загомоніли дзвони всіх церков!
Згомонів великий дзвін —
скликун!
І гомоном своїм і низини і гори
збудив на день обнов!
І неба сині склін
палає в світлі лун...
Зазолотився шлях..
Окрилене створіння
Вітає сонце — Воскресіння!
І землю сіру
вкриває цвітом — яр!
Загомоніли дзвони всіх Церков!
Ті дзвони, що німіли
В говіння довгих днях.
Глибокий, — чистий Дзвонів зов
Вливає в серце віру:
— Минеться скрут, і рідний люд
Візьме прапор в свої долоні
І заживе...
Вже понад села, понад рунь загонів
Пливе-лунає радість — в пісні Дзвонів,
Лунає пісня — вість несе:
— Встав Божий Син!
Хоч три дні був у гробі..
Воскрес подібно через жертви-чин!
Устануть і останні..
Пірвуть ланцюг-саван на собі.
Пливе-кріпшає животворна струя,
Аллилуя!!!

У світлі Храм — Собор!..
Лунає Дзвонів хор!..
Це Дзвони, що німіли
В говіння довгих днях...
Це Дзвони сили... Дзвони Воскресіння!
Зазолотився перед нами шлях...
Вгору серця!
Співаймо на світанні!

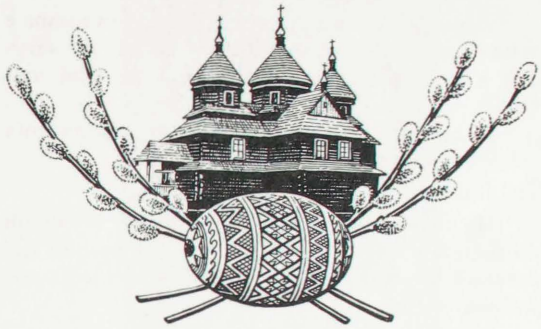

Уляна Кравченко

У НАС СВІЙ СПІВ

У нас свій спів,
У нас і мова є своя!
Є мова та,
Якої мати нас учила. . .
Це спадщина минулих днів,
Її кохати треба нам!
Нам мова ця свята і мила,
Її нас мати наша вчила,
Хоч це й не любо ворогам! . .
Наш рідний спів,
І наша мова нам свята!
Її краса
Пишається мов самоцвіти,
І сяє блиском жемчугів. . .
Понад життя вона дорожча нам!
Дітей своїх ми будем вчити,
Хоч мала б сто указів боронити,
Ми не дамо її стоптати ворогам!

З нагоди Воскресення Христового

Центральна Управа Союзу Українок Канади і редакція „Променя"

шле найкращі побажання

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ, ЇХ РОДИНАМ, ПЕРЕДПЛАТНИКАМ ЖУРНАЛА
І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ РАДІСНЕ —

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В. Русальський

ВІТЕР З УКРАЇНИ

Печальній матері моїй

Прийшла і відійшла — весна моя.

Десь за горами, за тисячними верствами є земля, де пройшли мої золоті весни, де загубив я молодість, де відцвів мій перший квітень...

Я довго-довго ніс на раменах струджених своїх сонце і тепло його в душі моїй...

Крізь вітри і бурі я йшов...

Я спотикався, спотикався і падав, але йшов по рідній землі. Золотий меч, в Дніпро-ріці освячений, я ніс із собою, бо то був меч моїх хоробрих предків.

Крізь вітри і бурі я йшов...

Та бурі зломили мене, а вітри цілунком лягли до зранених ніг моїх... І тоді я зріднився з вітрами, і пішов у далекий світ — оманних обітованих земель...

Хай простить мені моя печальна мати за цю незгоєну біль зради, але я пішов від рідних осель...

Пішов...

Тоді наді мною гуляли осінні вітри; гарячим палом бились у моє тіло — п'янкі і солодкі українські вітри...

А тепер... Любов прийшла — і відійшла. Магістраль життя мого загубилась і зникла на тисячних верствах... І залишився я один — один, як зранений птах у битві звитяжній, у чистому полі, далеко від рідного гнізда. Але я завжди бережу в душі моїй тепло огнесяйного сонця. А меч ховаю під голову: я ще зберіг його в бою...

Тоді я говорив з вітрами моїх рідних степів, і вони розносили по світу, по землі моїй сум і страждання душі моєї...

Вітре з України! Прилинь-прилинь...

Я часто виходжу на дорогу, що веде у мій край Дніпровий, і чекаю твого приходу... Ти приносиш з собою запах землі моєї, пісню коханої дівчини, сум немічний моєї матері... І краплинами сліз її горя ти зрошуєш моє посивіле волосся...

Це тяжко, — о, як тяжко, вітре мій з рідних земель, але я чекаю, завжди чекаю тебе на чужині...

Ось чую: він лине — він:

Вітер з України...

РОЗБИТИЙ ДЗВІН

В воскресну ніч, коли блакитна тиша
Чекатиме на вістку про Христа —
Піди над Збруч, над лиховісну річку,
Припадь там вухом до землі!...
Послухай... Гомін!...
То вітер так у висохлім бодяччі,
В розвалинах засуджених домів...
Припадь ще ближче, нижче до землі,
І слух загострений пішли...
Дзвенить щось глухо... ланцюги.
Сибір. Соловки. Всі шляхи.

А дзвін?... Соборний дзвін Софії?!...
Мовчить. Німіє серце в ньому.
З обдертої гетьманської дзвіниці
Не подає вже голосу до нас.
Розколений на двоє.
Дзвонив ним хто хотів.
Один бив тільки в одну крису,
А другий насміхався і — кулями з гармат.
Мовчить тепер, розколений, наш дзвін.

Чи є на світі лік чудесний,
Щоб загоїти рану дзвона,
Щоб знов скупались наші душі
В його цілющих ясних хвилях?!
Є лік, що щілину залиє.
Один-одним, дорогоцінний!:
То наша, не чужа, сердешна кров!..

І вірю я і вірмо всі, о браття.
Що ми залиєм срібну крицю
Соборного, Софійського, одного,
Щоб він повіки не затих.
До сонця блисне весняного
Хоч мільйон добутих з піхви лез...
А дзвін — як грім:
„Усім! Усім! Усім!
Христос воскрес!!"

Роман Купчинський.

З ДНЕМ СВІТЛОГО ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

членки відділу Союзу Українок Канади ім. О. Кобилянської з Саскатуні

вітають Великоднім привітом центральну управу Союзу Українок Канади, редакцію журнала „Промінь", його читачок, членок Союзу по відділах в Канаді.

Великодній привіт і побажання засилаємо нашому народові в Україні й у світі.

Христос Воскрес!

Оля Андрущак, голова
Марія Гарбус, референтка.

Національна Рада Жінок Канади вручувала низку рекомендацій і побажань федеральному урядові

Дня 24 січня 1972 року до Оттави прибула делеґація Національної Ради Жінок Канади на чолі з головою Ради пані Галі Гнатишин. Делеґація передала федеральному урядові низку простудійованих рекомендацій і побажань відносно різних ділянок життя в Канаді.

Точки резолюцій були такі: 1 — Однакові знаки по всіх дорогах Канади. 2 — Приюти для подорожуючої молоді. 3 — Приняття метричної системи в Канаді. 4 — Охорона речей, об'єктів культурної й історичної вартости. 5 — Виключення невідповідних, безвартних фільмів з телевізійної програми СБС, як також невідповідної програми по часі, коли діти сплять. 6 — Канадські документальні короткі фільми. 7 — Аборти. 8 — Наркотики.

Після вручення, міністри, які були присутні, до яких відносились повні точки, давали відповіді і пояснення. Відносно знаків руху по цілій Канаді міністер Джемісон заявив, що уряд старається в порозумінні з провінціями якнайбільше устійнювати знаки. Це ще забере трохи часу. Зроблено вже певні заходи відносно поясів безпеки та безпечніші будови авт і фільтри проти затроювання повітря. Міністер О Конел заступав державного секретаря п. Пелт'є сказав, що федеральний уряд в порозумінні з провінціями і міськими управами буде будувати, або винаймати приюти для подорожуючої молоді, в яких будуть управляти досвідчені дорослі люди. Уряд також буде звертати увагу на історичні пам'ятки, щоб їх задержати і на ту ціль призначено два мільйони долярів на національний музей. Це все відносилось також до етнічних груп.

Від міністерства здоров'я заповіджено ще багато дебат відносно зловживання наркотиками, як також створення медичних центрів для лікування від зловживання наркотиками, плянування родин і центри для дітей, яких матері працюють.

До найвищого суду обіцяно назначити більше жінок, як також до присяжних (джюрі) жінки мають ті самі права що й чоловіки. Про аборти є різні опінії і тому парлямент ще буде над тим дебатувати.

Ірина Мушка, референтка

ВАЛЕРІЯ КАСЮРАК

Українка головою Комісії Людських Прав Онтаріо

Торонто. — Міністер параці Онтерійського провінційного уряду Ґордон Кортон призначив панну Валерію Касюрак головою Комісії Людських Прав Онтаріо, однієї з найбільш густо заселених промислових провінцій Канади. Валерія Касюрак народилася в Брендоні, Манітоба, в родині українських іміґрантів, росла у Віндзорі, закінчила студії в коледжі Вознесення та в Університеті Зах. Онтаріо. Виявила себе талановитою працівницею в ділянці громадських послуг і організованого громадського життя. Була заступником президента Об'єднаних громадських послуг Дітройту, головою Відділу громадянства та іміґрації в Онтаріо, головою Віндзорського Відділу Об'єднання працівників асекурації. Панна Валерія є також членом Об'єднання Українських Підприємців і Професіоналістів у Віндзорі та від 1968 року — членом Дорадчого Комітету заробітної праці при Онтерійському уряді. У 1964-65 рр. вона репрезентувала Канаду в Комісії Прав Людини ОН у Ню Йорку і потім у Женеві, Швайцарія. Вона жваво цікавиться проблемами етнічних меншостей у Канаді та проблемами праці, інформує тижневик „Новий Шлях" з 12 лютого.

Проф. Вадим-Щербаківський

ВЕЛИКОДНІ ПИСАНКИ

Які спомини насуває писанка?

Писанка! Скільки гарних споминів зв'язано в нас із цим словом. Писанка! І серце сильніше в нас стукає і спомин та уява несуть нас туди, в давнину, додому, в нашу чистеньку хату, де ми бачимо на столі поміж пасками червоні крашанки так строкаті писанки.

Ще за тиждень перед Великоднем, на Вербу, після Утрені, коли роздали в церкві Вербу (пишу Вербу з великої букви, бо це не звичайна верба, а символічна, святочна і освячена), люди несуть її врочисто додому й при зустрічі з тими, хто не несе Верби, б'ють їх Вербою й приказують: „Верба б'є, не я б'ю, за тиждень Великдень, недалечко червоне яєчко, на щастя, на здоров'я; будь здоровий, як вода, а родю-чий, як верба!" Отже тут вперше згадується червоне яєчко.

Крім нашої чепурної хатинки (часто в доброї господині ця хатка буває така пахуча від усякого сушеного зілля, що аж тепер, здається, пахне, як згадаю), перед очима стоїть така сама маленька, але чепурна церковця, а в ній господарі та господині в гарних чоботях і навіть діди поголені на Великдень натиснулись так, що й повернутись не можна. Старі баби у святочних білих намітках, а молодиці в білих свитках і в найкращих хустках, дівчата ж у вінках з розпущеними косами та з різнокольоровими биндами (стрічками), що спускаються по спині майже до землі. А як вийдеш на хори, то перед тобою вся церква ніби цвіте й іконостас, бо і його десятки колонок, різьблених видом виноградної лози, перевитої квітками, йдуть рядами, один над одним, аж до самої бані. Усе цвіте, радісне, багатонадійне, серед кадильного диму, серед радісних співів, і коли навіть трапиться похорон на Великдень, то й небіжчика правожають до могили радісні співи: „Христос воскрес із мертвих, смертю смерть поправ і сущим во гробах живот дарував".

От уже зійшло сонце, а з тим кінчається Служба Божа й люди спішать додому розговлятися. Спішать, бо ніхто не вечеряв учора, а старші люди то й цілу суботу не їли, а деякі, як повечеряли рибою вночі після Страстей Христових, прослухавши їх у Чистий Четвер, то вже від того часу нічого до уст не брали ні у п'ятницю, ні в суботу, хіба трошки води випили за той час. Отже, молоді прибігли додому, а старші, звичайно помалу, повагом, урочисто верталися. Сіли за стіл розговлятися. З чого починають? З крашанки! Писанкою розговлятися не годиться, вона й ніколи не буває вареною. Її варити не годиться, гріх!

Отже, батько або взагалі старший у родині розрізує крашанку і усім дає по кавалочку, а всі беруть і урочисто їдять, так ніби причастя беруть. Розговівшись крашанкою, переходять до інших страв. Беруть паску. Паска у нас — це хліб з пшеничної муки, круглий, обов'язково з хрестом через цілий верх і з обідком; усе з того самого тіста. Усе, що стоїть на столі, носили до церкви і святили, усе було посвячене, покроплене свяченою водою, а це робив священик після Служби Божої, коли всі зо своїми пасками й усім іншим стояли навколо церкви. Треба додати, що священик з півчими, які співали, і з хоругвами, виходивши з церкви, повертали наліво, тобто йшли назустріч сонцю, яке тоді саме звичайно сходило. У москвинів, навпаки, повертали направо, тобто йшли за сонцем. Вони казали, що треба ходити посолонь, тобто за сонцем, а наші казали, що треба йти навпроти сонця, тобто назустріч йому, маючи на думці, що Христос звався Сонцем Правди.

Після крашанки розговлялися далі паскою, сиром, ковбасою і т. ін., коли тут ще тільки люди ввійшли в смак розговіння, а вже на дзвініці хтось дзвонить. Це якийсь зручний хлопець, розговівшись крашанкою, ухопив того-сього і з куском ковбаси та паски вже прибіг до дзвініці, щоб першому задзвонити, бо тоді цілий рік він у всьому буде перший.

Не минуло ще може й півгодини, як довкруги церкви, на цвинтарі повно хлопців і молодших дівчат. Парубки чекають кожен на свою дівчину, бо вона повинна принести йому писанку за те, що на колодія (на масницю), коли справляли коструб онька, вона йому чіпляла колодку, а він їй ставляв горілку. Тепер вона йо-

Ірина Шох

ЖІНКА В НОВІТНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Роздумуючи над літературою новіших часів, нашу увагу притягає країна, яка дала такий довгий, безперервний ланцюг письменників, що не тільки писали, але й започатковували нові напрямки в літературі. Тією країною є Англія. Бо починаючи від великого драматурга Шекспіра, сатирика Свіфта, батька роману Річардсона, поетів Мільтона, Пона, поетів романтиків Льорда Байрона, Шеллі, Бровнінґа, прозаїків Вальтера Скотта, Таккерея, Діккенса, Джорда Еліота, Стюарта Мілля, Кіплінґа, Оскара Уальда аж до Моама, Веллса, Ґелсворті — Англія веде перед в літературі. Цікаво є відзначити й те, що поруч з авторами з'являються досить вчасно й авторки як рівнорядні, сильні партнери.

Безперечно, що в Англії загальна освіта була поширена давно й це дало змогу виплекати стільки письменників, бо якби не було читачів — не було б письменників. Особливо число читачів зростає в другій половині 18 ст., коли в Англії починають виходити журнали — періодики. Читачів більшає й тому, що зростає кількість освічених жінок. Перед кінцем 18 ст. жінка в Англії, як зрештою всюди в Європі, була занедбана й упосліджена; освіта її була на низькому рівні, панував загально прийнятий погляд, що освіта жінці не потрібна, тільки посаг. Та часи мінялися, повіяло гаслами рівности свободи, братерства, що привели до революції у Франції. В Англії революції не було, там давно був парлямент, але ідея рівности і там пробиває собі дорогу.

Для того, щоб щось виросло, треба було сприяючого підсоння. Саме таке підсоння для піднесення жінки до гідности людини підготівила Ганна Мор, великий педагог, мораліст і письменниця.

Ганна Мор родилася 1745 р. в малій оселі коло Барістолю в Англії. Батько її був сільський учитель з доброю освітою й своє знання старався передати дітям, а що Ганна була винятково здібною дитиною, то швидко засвоїла собі все, що батько вчив, особливо старі клясичні твори. Обставини сприяли бідній дівчині; молоденькою ще переїжджає зі села до Лондону й тут завдяки своїй освіті, живому, дотепному розумові й умінню вести розмови (штука дуже цінена тоді) та головне проявленому талантові писати вірші й п'єси дістається до вищого лондонського товариства. Швидко вона стає дуже бажаним гостем в багатьох домах й здобуває собі подив сучасників. Її вірші друкують в журналах, а її п'єсу „Персі" ставлять у театрі.

Одначе близький контакт й уважна обсервація тодішнього високого товариства викликують у Ганни Мор критичні думки. Її вражає поверховність, штучність, нещирість, душевна порожнеча у поведінці того товариства, особливо у жінок, що виглядають як ляльки. Під гарними шатами крилася низька освіта, або просто неграмотність й тому жінку трактували як нижчевартісне сотворіння.

У Ганни Мор виникає плян реформи жіночого виховання й освіти; вона покидає високе товариство й шукає зближення до людей науки. Приятелює з тодішніми передовими письменника Англії, як Голдсміт, Рейнолдс, Вілл. Ковпер. Та найбільший вплив на неї мав поет-філософ і мораліст д-р Самюель Джансон. До думок С. Джансона прислуховувалася ціла Англія, а Г. Мор була його доброю ученицею. З С. Джансоном розмірковує про потребу освіти взагалі, а зокрема для жінок: яка мала б бути освіта й що треба було б зробити для її піднесення.

Ганна Мор мала невсипущу енергію й була жінкою діла, а що мала дуже добре перо, тож свої ідеї й задуми переводила в життя писанням. Спочатку вона піддає критиці поведінку в вищому світі й пише на цю тему статті і трактати, а в 1799 р. виходить її найбільша радикальна праця, що відноситься тільки до жінок, це славний трактат — „Думка про модерну систему жіночого виховання". Трактат був за її життя 20 разів перевиданий.

Ганна Мор ніколи не відділяє релігії від виховання. Жінка повинна бути доброю хрис-

---

му повинна дати писанку, щоб її беріг, бо має з нею ще цього літа, а найдалі восени одружитися. Півпарубоче збирається в гурти та христосується: один в одного розбивають свої крашанки й після того кажуть „Христос воскрес!", цілуються і розбиту крашанку бере той, хто її різбив. Далі, може вже й за годину приходять і дівчата, і кожна несе своєму хлопцеві писанку. Він розглядає її, хвалить, дякує і обережно ховає. А тут уже дівчата співають гагілки: „А ми поле оремо, ой дід-ладу оремо . . ."

(„Свобода")

тиянкою, бо жінки в першу чергу завдячують своє піднесення до правдивої, неоспоримої гідности людини, християнству. Треба підвищувати свої душевні якости й розвивати ум. Здорове моральне виховання повинно призвичаювати до обов'язків в житті, а не до приємностей і розкошів; настоює на гострій дисципліні й усуненні всіх пустих книжок. Вона хотіла б, щоби жінка була пожиточна, цікава, розвинена й одушевлена. Наука повинна бути основна, а не всього потрішки.

Головна думка у Ганни Мор це приготовити жінку до подружжя: чоловік має мати в подружжі товариша до життя, а не неосвічену ляльку, що танцює, трішки грає, одягається й займається обмовами. Що до жіночих прав, то жінка має бути не конкурентом чіловікові, тільки досконалою дружиною. У житті все треба керуватися розумом, а не почуваннями: головне бути гідною, чесною людиною.

Це були головні засади, що їх викладала Ганна Мор. Щоби їх перевести в життя й зробити популярними, вона дуже багато працювала. Впродовж свого довгого життя (1745-1843) закладала школи, збирала гроші на школи, учила, а головне писала.

Писання її були перекладені на кілька мов. В Англії вона користувалася великою популярністю й авторитетом. Та свої писання вона підписувала мужеським ім'ям, знаючи про глибоке упередження до жінки як до особи, яка нічого не розуміє, нічого не знає, нічого не може доладу зробити і тому не треба слухати й звертати увагу на те, що вона каже.

Це явище, що жінки дуже часто уживали мужеських псевдонімів, або взагалі псевдонімів, було викликане саме тією непевністю й несміливістю жінок в атмосфері упередження до жінки як до особи, що не має тих здібностей, які мають чоловіки й тому їх твори не будуть добре прийняті читачами. У 19 ст. жінки письменниці здебільша вживали мужеські імена включаючи сюди й українок.

Печать творів Ганни Мор на довший час залишила свій слід на характері англійської жінки. Позитивна жінка повинна була мати всі ті чесноти, яких вимагала Ганна Мор від жінки в її творах.

Особою, що так чарівно переводила ці думки й ідеї в літературу була скромна дівчина, дочка пастора зі Стівентону, Гампшір в Англії.

Рівно 160 р. тому, саме 1811 р. на полицях бібліотек в Англії з'являється книжка „Розум і почуття" написана Джейн Остін. Вона не була першою жінкою в Англії, що писала книжки, були й інші та проте всі вони пішли в забуття, а твори Джейн Остін розходилися в сотнях тисяч примірників ще до сьогодні й залюбки читаються та фільмуються.

Джейн Остін родилася 1775 р., була сьомою з восьми дітей у щасливий, зжитій родині пастора. Освіту одержала від свого батька, зачитувалася в сучасній до тої доби літературі; улюбленим автором був Вілліям Човпер. Писати почала дуже вчасно, спочатку пародії й скетчі для розваги родини, а потім писала романи. Окрім вже згаданого „Розум і почуття" написала „Гордість і упередження", „Мансфілд парк", „Емма".

Найкращим мабуть є, „Гордість і упередження" та „Емма".

Про що писала Джейн Остін й що таке залишила читачам й чим здобула собі місце між клясиками світової літератури?

Якщо вважати, що література віддзеркалює характер народу й образ та час того віку, то Дж. Остін виконала це блискуче. Вона описувала той світ, з якого вийшла сама: звичайне родинне життя рурального Англії кінця 18 і початку 19 ст. Життя упорядкованих людей в упорядкованому світі, де панував закон і традиції, за якими жили люди. Та гостре око Дж. Остін спостерігало слабі сторони й недосконалості притаманні людській натурі й тому в описі персонажу романів блищить її назрівняний гумор й легка іронія. Вона чудово висміває чванковитість, жадібність, глупоту та претенсійність людей. Вміє майстерно вести розмови в яких висловлює свої погляди на такі речі як: подружжя та ролю жінки й чоловіка в нім. Героями її романів є молоді жінки, що за тодішніми звичаями шукають собі пари, бо інших можливостей тоді майже не існувало (хіба що бути гувернанткою або господинею), та вибираючи собі пару, не понижують своєї гідности. Ці героїні хочуть знайти собі такого партнера до життя, щоби цінив в них не зовнішність, але характер, розум, переконання. Одначе у всьому треба керуватися надумою й не піддаватися хвилевим почуттям.

Бачимо як же не подібні ці погляди до засад, що про них писала Ганна Мор.

Джейн Остін не аналізує людську душу, вона все виминає тяжкі сторони життя як смерть, хвороба і дія роману часто є комічна. Вона описує малий світ довкола себе й ніколи не намагається вийти з нього. Великі події французької революції й наполеонівських воєн, яким вона була сучасницею, проходять без згадки про них. (Далі буде)

А. Киянка

ТРОШКИ ПОСВЯТИЛИ

Коли мала Катруся побачила циганку, що ввійшла до кухні, вона прожогом кинулася до покою й сховалася під ліжко. „Звідси мене не забереш!" — міркує вона, почувши голос циганки, що ворожила Мотрі, маминій помічниці. Мами в той час не було вдома, і Катруся лежала тихенько, надслухуючи. Хоч вона чула, як відходила циганка, за якою заскрипіли двері в кухні, вона не покинула свого сховища. Тільки голос матері осмілив дівчинку вилізти з-під ліжка.

Цей свій переляк Катруся запам'ятала на довго. Не раз бачила вона, як цигани-молдавани в критих будах перекочовували вулицями Києва, і дівчинка дивилася на них з острахом.

Скоро страшним крутежем закрутилася воєнна завірюха. Катруся з матір'ю почали теж кочове життя. Вони опинилися в одному більшому місті на польському Помор'ї.

Був гарний весняний день. Уже розвивалися листочки, стелилися зелені килими по садках, і Катруся раділа зелені та ласкавому соняшному променеві, що пестив її личко.

— Мамо, хто це їде? — раптом скрикнула дівчинка, побачивши, що їм назустріч коні тягнуть якісь маленькі хатки на колесах. За хатками бігли прив'язані пси.

— Це, доню, цигани переїжджають. Може, вони зупиняться за містом, якщо дістануть дозвіл, — пояснює мама.

— Алеж наші цигани їхали в будах. Це хіба не справжні цигани? — дивується Катруся.

— Ні, донечко, то так їздять тутешні цигани. Вони, мабуть, трохи заможніші, ніж наші цигани-молдавани, — каже мати.

А циганська каравана посувається вулицею, часом затримується на роздоріжжі, і Катруся може добре придивитися до її хаток. Вона дивується, що хатки розмальовані, кожна майже хатка іншими кольорами, а всі вони яскріють під соняшним промінням, що заглядає в маленькі віконця. Віконця здебільша заслонені фіранками. На деяких фіранки відслонені, і Катруся бачить крізь віконечка то розкуйовджені голови циганок, то циганчат, що з цікавістю споглядають на вулицю. „Так, це справжні цигани, як наші", — міркує Катруся.

Вона йде з мамою до крамниці, щоб купити кошичок, у якому вона має посвятити свою пасочку й великодні крашанки.

— — —

От і надійшов день посвячення паски. Катруся з мамою їдуть трамваєм до церкви. Дівчинка не випускає з рук свого кошичка, в якому є й пасочка й крашанки, обтулені барвінком. Вона радіє, бо оце вперше посвятить сама свою пасочку.

— Висідаймо, Катрусю! Вже недалечко церква, — каже мати й помагає доні зійти зі східців.

Трамвай рушає далі, а Катруся, йдучи, розглядається, шукає очима церкви.

Мати зупиняється коло одної хвіртки, і вони входять на широке подвір'я. Ліворуч від хвіртки видніють жилі будинки, праворуч якийсь старий одноповерховий будинок із полатаною покрівлею. Катруся даремно роздивляється на всі боки, — церкви ніде не видно.

— Мамо, а де ж церква? — питає вона непевним голосом.

Тим часом мати простує до будівлі праворуч, що сірими стінами немов приросла до сірої ж землі. Тільки темний хрест із Розп'ятим над її дверима говорить сам за себе. Мати підводить Катрусю до входу.

— Тут, Катрусю, церква.

— Наша церква? Алеж тут нема ані бані, ані хреста на ній. Мамо, хіба у нас були такі церкви?! — дивується дитина.

Їй пригадався Софійський Собор, де було багато бань і хрестів. Правда, чомусь не дзвонили дзвони. А от, як вони були у Львові, так там радісно видзвонювали дзвони в церкві Св. Юра. Та й інші церкви не відставали від неї. А тут нема нічогісінько, що б нагадувало церкву.

— Яка ж це, мамо, церква, коли нема бань, ані хрестів, ані дзвонів? — вирвалося питання з сердечних глибин Катрусі.

Мати вказує, зідхнувши, на хрест.

Усередині будинок вибілили, прикрасили іконами, спорудили іконостас — і так постала

святиня. Тут давніше виробляли мило. Тепер це була православна церква, до якої вчащали українці, білоруси, росіяни та й усякий інший люд православний, кого доля закинула до того міста в різних часах і обставинах. У церкві цій відправляв богослужби літній уже священик, колись рослий і стрункий, тепер трохи зігнутий і опущений. Донедавна ним опікувалася його служниця, що повісилася, як до міста ввійшли совєтські загони, прогнавши німців. Священик залишився сам, як палець. Церковного хору не було, бо москалі вивезли його диригента-українця, і він пропав безвісти. Вивезли також деяких членів хору. Священика залишили, мабуть, тому, що був росіянин.

Сьогодні, видно, батюшка не почувався добре, його слабий голос глухо доносився до вірних. Дяк на криласі намагався співати якнайголосніше. Прихожани принесли святити паски. Ясно горіли свічки, і їх світло мало свою вимову. Ясніше вони, здається, світили, коли рука ставила їх упевнено, з почуттям легкости в серці. Натомість сумно блимали вони, коли вдовиця чи сирота засвічували їх у цей радісний день, немов ставляли їх за спокій душі тих, із ким навіки довелося розлучитися в напоєні тривогою дні.

Мама з Катрусею стояли недалеко від жінки диригента хору, що прийшла з дітьми святити паску. І їх свічки світили тим сумовитим світлом, як і багатьох інших, що залишилися самотні, бо про вивезених ні слуху ні духу. У церкві панувала якась напружена тиша, переривана голосами священика й дяка, а часом жінок, що співали, щоб хоч на мить відірватися від своїх, сумом переплетених, думок. Катруся нетерпляче чекає, коли батюшка посвятить її пасочку.

— Куди тиснетеся? Бачите, що люди стоять! Стійте спокійно! — почулися якісь притишені голоси коло входу до церкви.

Вірні, що стояли далі від дверей, із непокоєм прислухувалися до шамотні коло входу. Часи були неспокійні. Бувало, що енкаведисти, які нишпорили скрізь, заглядали й до церкви.

— Мамо, цигани! — залякано скрикнула Катруся, тулячись до мами, ледве втримавши в руках свій кошичок із паскою.

Люди почали озиратися, коли гурт циганів у барвистих одягах темновишневого кольору настирливо домагався пропустити їх до батюшки. Не одного вірного, заглибленого в молитву, цигани потурбували, простуючи до іконостасу.

Священик був у вівтарі й не чув усієї метушні. А цигани дійшли вже до іконостасу.

— Куди ви?! Не можна тут бешкетувати! — півголосом дяк утихомирював циган, метнувшись до них і загородивши їм доступ до священика.

— Ми хочемо посвятити! — обізвався хтось із циганського гурту, вказуючи на кошики з пасками та всяким добром.

— Зачекайте! Скоро буде свячення! — стримує їх дяк.

Нарешті метушня змусила священика виглянути з захристії.

— Батюшка! Трошки посвятіть! Хоч трішечки! Нам ніколи!.. — почулися знов голоси з гурту.

Священик у першій хвилині дивився на них у нерішучості, але, зміркувавши, перервав богослужбу й почав проказувати молитву, зв'язану зі свяченням. А по церкві пройшов шепіт: „Це циганський король із своєю свитою".

Король цей, посвятивши паски, вже без перешкоди з боку вірних попростував упевненим кроком до виходу. „Король — чули? — нагородив батюшку по-королівськи" — знов рознеслася вістка між вірними, мов електричний струм.

Батюшка продовжував перервану богослужбу вже бадьорішим голосом, що викликало більш урочистий настрій серед прихожан.

— Мамо, то й цигани святять паски? — питає зачудована Катруся.

— Так, дитинко, вони теж шанують великодні звичаї, — відповідає мати.

„А чи наші цигани також святять паски?" — хотіла дівчинка спитати, але не було вже часу, бо священик саме виходив із захристії. Вона стояла коло свого кошичка. Її не покидала думка: „Чому то цигани тільки трошки посвятили? Дивні люди!"

Священик ступає повагом із кропилом від кошика до кошика і щедро кропить. Рясні краплі спадають росою на личко Катрусі. Вона щасливо усміхається.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З СВІТЛИМ СВЯТОМ ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА,

ВІТАЄМО:

Митрополита Іларіона, Архиепископа Михаїла, Владик, все наше греко-православне духовенство з родинами, Головну Управу СУК Канади, членство інших відділів та весь Український нарід в екзилю та на Рідних землях.

Рівнож усім болящим й скорбящим нехай Всевишній пошле сили й повне виздоровлення.

ЗА УПРАВУ ВІДДІЛУ:

Т. Копел, голова **К. Федорів,** кор. секр.

98-й Великдень

Під лісом, на краю села, скособочена і древня, стояла хата. Багато років пропливло над нею, і кожен приносив якусь, бодай непомітну, руйнацію. То вітром розкуйовдить стріху, то увігне дошку на стелі, то рукою перехожого витягне з тину кілок — одвічну протисобачу зброю. Але незмінною була власниця древньої хати баба Христя. Маленька, з лицем, наче печене яблуко, з карими мудрими очима, вона немов би законсервувалась для вічности і отакою прийде на страшний суд Божий — скласти звіт за своє довге, тихе життя. Але бабу Христю минає смерть, просто зневажає цю, давно вже вистиглу жертву. Лягали в домовину чоловіки, як дуби, дівчата, діти, а баба ходить по землі босими ногами, товчеться на своєму городі, годує козу — кормительку, а ввечері довго молиться Богу:

— Дай, Господи милосердний, спасіння людям, наверни їх до добра, пошли захист у час чорний...

Баба вміє ворожити. Не вгадує вона майбутнього, чи минулого, не дме на воду, не кладе землі з-під закаблука на хворе місце... Тільки прочитає молитву та діткнеться рукою обличчя, і зникає біль голови, шлунку, зубів, — наче бабині пальці витягають його з коренем.

Про Христине ворожіння хтось доніс у місто. Приїздили до неї два начальники, питали строго:

— Ти ворожка?

— Ні, паночку.

— Панів тепер нема, бабо, совєтська влада скасувала. Чула про совєтську владу?

— Чула, паночку, чула, тільки нічого не розумію.

— А ворожити розумієш?

— Не ворожу я, лише молюся. Бог помагає, не я.

Приїзджі прочитали бабі лекцію про те, що релігія є опіюм для народу і заборонили лікувати людей. Для того, мовляв, є медицина, і нема чого сунути носа, куди не слід.

Баба Христя дала розписку, що не прийматиме в себе хворих, замість прізвища, як неписьменна, поставила хрестик. Що ж до „опіюму", то довго плювала за поріг і кропила святою водою стіни, виганяючи з хати гріх словесний... „О, Господи, як можна таке говорити? І не покрутило їх, не зігнуло..."

Тої весни був ранній Великдень. Лише дерева почали розбрунькуватись, а вже наспіла велика п'ятниця. Баба Христя принесла з комори старанно сховані п'ять фунтів білого борошна і фунт цукру, з-під ліжка дістала десяток яєць, що їх знесла одна-єдина бабина курка, і почала місити тісто.

Слаба, немічна баба, тяжко їй далеко ходити, але двічи на рік, на Різдво і Великдень, неодмінно сунеться з ціпком до церкви. Так Бог наказав. Хоч церква в сусідньому великому селі, за п'ять верств од бабиної хати, але що зробиш? П'ять верстов — три години ходи для баби, тому виходила ще за-видна, десь о восьмій, щоб устигнути на початок Утрені.

І тепер загорнула в чисту хустину паску, три крашанки, кусник сала, подарований добрими людьми, і, перехристившись, вийшла з хати. Біля колодязя привіталася з бабою тітка Іваниха:

— А куди це ви, бабусю, чи не до церкви?

— Так, дочко, паску несу святити, несвяченим не можна розговлятись.

— А ви чули, що позавчора церкву зачинили?

— Як?

— Зачинили зовсім, і печаткою припечатали. Не дали навіть і Страстей Господніх відправити. А пан-отця заарештували.

Баба Христя закліпала очима, а потім рішуче одповіла:

— Не вірю. Це тобі, дочко, злі люди наговорили, як мені ті двоє, з міста, мовляв, нема Бога. Зачинити церкву? Ні, ні, я стрічаю дев'яносто восьму весну, а такого не чула зроду-віку. Піду вже я, прощавай!

І посунула повільно, як комаха, попихаючись ціпком, шепчучи незабутні молитви.

Прийшла коло одинадцятої, сіла на церковних сходах, чекала. Чому ж не збирається народ? Уже півень сповістив про дванадцяту. Уже почала жевріти на сході зоря. Уже озвалися ранкові птахи. Зачинили церкву?

По бабиному обличчі скотилося дві сльози, упали на білу хустину з несвяченою паскою, розпливлись кружальцями. І з тих кружалець блиснуло на бабу Христю сяйво неземних очей, зігріло, переповнило душу радістю.

— Христос Воскрес! — прошепотіла баба, і то були її останні слова на цій грішній землі.

В. Орлик.

Б. Ольхівський

ЗАТОПЛЕНІ ДЗВОНИ

Уривок зі статті передчасно померщого (у 1944 р.) дослідника Холмщини й Полісся — Бориса Ольхівського, що своєю працею багато спричинився виявленню дійсного обличчя Холмщини.

Одного разу селяни з села Вокиєва ловили рибу в р. Гучві проти Туркович. На дні Гучви знайшли вони два затоплені дзвони. Один з них, більший, залишився на дні річки, другого — мешного вдалося їм витягнути з води й вони віддали його до київської церкви. Таке оповідання можна почути в околицях Туркович, з поясненням, що ці дзвони затопили колись ченці під час татарського нападу.

Подібний переказ існує в Холмі про т. зв. „Василіянський став". Тільки Холмських затоплених дзвонів ніхто не витягав — став глибокий. Але можна прийти до ставу на Великдень, лягти на березі й прикласти вухо до землі. Тоді побожна душа почує, як дзвонять дзвони в монастирі, що запався під землею й залився відою, щоб не впустити до своїх мурів ворогів-татар.

Не дарма пов'язані ці перекази з околицями двох давніх колись столиць, а згодом святих місць Холмщини — Червеня й Холма.

Оті татарські наїзди, що про них згадується в народніх переказах, застали Холмщину осередком могутнього Галицько-Волинського королівства. Держава Романа Самодержця простяглася від Вепра до Дніпра, від темних борів Підляшшя до карпатських верховин. Під владою Романа та його нащадків ця держава прожила півтора століття неспокійної барвистої історії. Її володарі невтомно воювали й будували, а слава їхніх походів та їхніх столиць лунала дзвінко по світі. В ті часи ворогам небезпечно було переступати кордони нашого королівства. Ось напр. одного разу — за панування князя Льва — десять сіл над р. Корсною, коло теперішньої Білої Підляської відвідали непрохані гості. Пограбували українські села, людей побрали в неволю. Наздогін їм вирушила дружина з Берестя під проводом воєводи Тита „скрізь славного: і на війні, і на ловах".

„Божою милостю побідили берестяни ляхів, і повбивали їх, а інших побрали в неволю, і свій полон відполонили, і вернулися до Берестя з честю славлячи Бога і Його Пречисту Матір во вся віки". Так записано в літописі.

І ось прийшов час, коли королівство зникло, немов запалось під землю. Зникли, зійшли з цього світу, спочили глибоко в землі галицькі, холмські та волинсько-володимирські королі, князі та хоробрі дружинники в гостроверхих шоломах. Слава їх дзвонила ледве чутно, немов з-під землі, крізь грубі верстви часу й забуття. І ворогам здалося, що королівство залишилося без оборони, що ніхто вже не боронитиме його кордонів.

Шістьсот літ минуло від того часу. І шістьсот літ походжала вздовж старих кордонів щезлого королівства вірна невсипуща сторожа. Не дзвонила вже князям слави харалужними мечами. Дзвонила косами в росу й серпами в літню спеку, хилилася в тяжкій праці й нарузі до рідної землі й землі цієї ворогові не віддала. Витримала гніт і знущання, а кордони старого Королівства зберегла для майбутнього.

Селянству Холмщини й Підляшшя належить честь великого подвигу — збереження серед найтяжчих обставин давнього національного обличчя цих земель. Як за князів Романа і Льва, як за королів Данила і Юрія було, так і досі на схід від кордонів їхнього королівства лунає українська мова, живе український дух.

Хто ж дав обезголовленій, пригніченій масі надприродню силу для довершення цього великого подвигу? Хай повчать нас про це турковицькі перекази. Не легковажмо переказів і оповідань, що переходять від батька до сина, від прадіда до правнука, бо в цих переказах зберігається, немов зерно в шкарлупці горіха, народня правда й туга поколінь.

Перекази в'яжуть історію Турковицького чудотворного образу з тими сумними часами, коли гинула Галицько-Волинська держава. Безцінні скарби — корони й престоли її володарів — видимий знак маєстату їхньої держави, захопили поляки та повивозили до Кракова — про це маємо історичні звістки. Згодом князь Володислав Опольський (з Шлеська) вивіз з белзького замку українських князів велику святиню тамошнього українського народу — старовинний грецький образ Божої Матері й перевіз цей образ до ченстоховського кляштору, де він досі перебуває. Саме про подорож цього образу оповідають турковицькі перекази.

В дорозі з Белза до Польщі Володислав зупинився на ніч у Червені, а св. образ уміщено було в турковицькому гаї. Вранці виявилося, що воза з чудотворним образом ніяк не можна

зрушити з місця. Шість пар коней не вистало — довелося впрягати дванадцять пар. За наступну ніч місце, що на ньому ночував святий образ заросло квітучою маруною. Кінь якогось „княжого парубка" став перед цим місцем навколішки. Сліпуче сяйво було знаком для людей, що Пречиста полюбила це місце.
На ньому побудовано Турковицький монастир.

Глибокий внутрішній сенс цього оповідання зовсім ясний: Мати Божа не хотіла покинути Холмської землі, землі осиротілої, що залишилася без сили й слави власної держави.

Місце українських королів і князів на їх престолах, в їх стародавніх столицях — Червені й Холмі — зайняла тоді в чудесних своїх образах — Холмському й Турковицькому — сама Пресвята Діва й простягла над осиротілим людом свого святого омофора. Це Вона дала силу невсипущій сторожі оборонити кордони старого Королівства.

Це не гарні фрази чи поетичні порівнання, а дійсний, незаперечний історичний факт. Коли впала рідна держава, тоді рідна церква, віра батьків урятувала український народ Холмщини від винародовлення. Не було своєї влади, свого суду; отже кривду свою від чужинців ніс холмщак до Бога й Пречистої Діви на їх високий та справедливий суд. Вірив, що вірність і твердість у терпінні будуть колись винагороджені. Чим були деінде національні гимни, тим була на Холмщині пісня „Пречиста Діво, Мати Холмського краю". До Матері Божої линув у цій пісні стогін: „Не дай пропасти!" І чим були для інших, державних народів пишні паради й перегляди гордого війська перед лицем могутніх володарів і вождів, тим були для Холмщини відпусти в Холмі й Турковичах перед лицем Пречистої. Кожного року мусіли там зібратися православні люди, щоб з радістю пересвідчитися, що їх ще не знищено, що їх ще є багато, вірних заповітам предків . . .

Новинки із Централі С. У. К.

З приємністю подаємо до відома, що канцелярію С. У. К. у 1971-му році відвідали: пані Н. Когуська редакторка „Променя", пані М. Телеґа з Віндсор, Онт., голова Пров. Екзек. на Східню Канаду, пані М. Ткачук з Саскатуну, перша заступниця голови Союзу Українок Канади.

— — — —

Централя С. У. К. складає щиру подяку пані Н. А. Григорчук з Етелберт, за коляду у сумі $25.00 на видатки Централі. Цей щирий дар є великою матеріяльною піддержкою для Централі, а ще більше моральною.

— — — —

До Централі, на „Літературний Конкурс" вплинуло одинадцять драматичних творів. Запрошені судії вже при праці.

— — — —

Картина В. Курилика (які є власністю Ц. С. У. К.) постійно переховуються у Едмонтонській Ґалерії Образів. З порозуміння із Централею згадані картини були виставлені у Ґалерії цілий місяць січень 1972 р.

— — — —

Централя жертвувала $100.00 на рідношкільний фонд імені Василя Сарчука. Закликаємо наше шановне членство до щирої жертвенности.

Відділ ім. Олени Пчілки з Норт-Батлефорд, Саск., через Централю С. У. К. на вище згаданий фонд зложив $100.00.

— — — —

Наш культурно-освітний проєкт у діяпозитивах, що носить назву „УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В КАНАДІ" набирає щораз більшого розголосу і зацікавлення. До цього часу ось такі відділи використали цю програму: відділ при громаді Св. Андрея в Едмонтоні, відділ ім. Л. Українки з Давфин, Ман., відділ ім. О. Пчілки в Норт-Батлефорд, Саск., і відділ Ганни Барвінок з Монтреалю Квеб. Усім вище згаданим відділам дякуємо за листи признання, грошеві пожертви і нові діяпозитиви. Це все піде на розбудову так цікавого проєкту ініціятором якого є пані С. Василишин, вона і зладила цей проєкт.

— — — —

Повідомляємо Наше Шановне Членство, що ціни на срібні ложечки і відзнаки „СМОЛОСКИП" такі самі як були минулого року, а саме ложечки по $6.00 за одну, а „СМОЛОСКИП" (відзнаки) по $4.50 за одну.

О. Лукомська, секр.

У першу річницю смерти нашої дорогої мами, бл. п. Ядвіги Котишин з Мирнам, Ал-та, яка відійшла від нас 24 березня, 1971 року, складаємо на нев'янучий вінок в її світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь". Уже минув один сумний і довгий рік, коли той жаль на нас упав, але Тебе ми ніколи не забудем, бо тую силу лише Бог нам дав.

Дочки: Мілька Дубельт, Галя Маріянич, Віра Бетес, Леся Гедіндер.

Канадці...

Щороку приблизно 60 тис. осіб з усіх частин світу стають канадськими горожанами.

Можливо, що ви також прожили в Канаді декілька років і думаєте про прийняття громадянства. Якщо ви в числі тих, які можуть стати канадськими громадянами, Канада радо вас прийме в ряди своїх громадян.

Ви зможете довідатися, чи ви маєте право прийняти канадське громадянство, відвідавши один із нижченаведених судів відділу громадянства Канади. Там вас радо приймуть, дадуть вам відповіді на всі ваші питання та допоможуть вам виповнити вашу анкету.

Якщо ж ви не можете відвідати одну з цих установ, то напишіть в одну з тих, яка знаходиться найближче до вас і вам вишлють всі деталі відносно громадянства.

Canadian Citizenship Offices

55 St. Clair Avenue East
TORONTO, Ont.

150 Main Street West
HAMILTON 10, Ont.

70 King Street North
WATERLOO, Ont.

360 St. Paul Street East
ST. CATHARINES, Ont.

Federal Building
Room 304, 19 Lisgar Street South
SUDBURY, Ont.

Dominion Public Building
5th Floor
457 Richmond Street
LONDON, Ont.

Federal Building
5th Floor
185 Ouellette Avenue
WINDSOR, Ont.

Federal Building
1st Floor, 269 Main Street
WINNIPEG, Man.

150 Kent Street
9th Floor
OTTAWA, Ont.

Canadian Imperial Bank
of Commerce Bldg.
10th Floor, 1867 Hamilton Ave.
REGINA, Sask.

Sir Alexander MacKenzie Bldg.
9828 - 104th Avenue
EDMONTON, Alta.

Oil Exchange Building
Suite 300
309 - 7th Avenue S. W.
CALGARY, Alta.

1075 Georgia St. West
VANCOUVER, B. C.

Customs House
816 Government Street
VICTORIA, B. C.

Centennial Building
6th Floor
Corner Sackville & Granville Sts.
HALIFAX, N. S.

McLean-Spear Building
77 Vaughan Harvey Blvd.
P. O. Box 828
MONCTON, N. B.

Commerce House
1080 Beaver Hall Hill
Room 2100
MONTREAL, Que.

Ви також можете звернутися листовно на слідуючу адресу:

CITIZENSHIP REGISTRATION BRANCH NATIONAL BUILDING,
130 SLATER STREET, OTTAWA 4, ONTARIO

Government of Canada
Gouvernement du Canada

КУТОЧОК ЗДОРОВ'Я

СЕРЦЕ

Серце... Воно не знає спокою ні вдень ні вночі, безперебійно працює десятки років. Та часом уже десь в 30—40 нагадує про себе болючими відчуттями. Як же примусити серце працювати чітко і бездоганно! Як підвищити коефіцієнт його корисної дії!

У вік космічних швидкостей і моделювання біологічних процесів, стрімкого прогресу науки і техніки та збільшення обсягу інформації людина не завжди уважно ставиться до власного серця. Малорухливий спосіб життя, нехтування зарядкою, ходьбою, спортом, надмірне емоційне навантаження, а ще — переїдання, зловживання алкологем і курінням розладжують мудро сконструйований природою механізм, розрахований на багато десятиріч бездоганного служіння.

Відомо, що серце витрачає до $^1/_5$ всієї енергії, утворюваної організмом. Накопичення енергетичних ресурсів відбувається за рахунок поживних речовин і кисню, що надходять по кровоносних (вінцевих) судинах серцевого м'язу. Якщо в звичайних умовах по судинах до серця потрапляє близько 10 процентів усієї крові, то при фізичному навантаженні ця кількість збільшується в 4—5 раз.

У тренованих людей, що займаються фізичною працею, спортом, відбувається розширення вінцевих судин, зростає інтенсивність роботи серцевого м'язу, повніше використовуються поживні речовини. Інші співвідношення спостерігають у людей розумової праці. При значних навантаженнях серцева діяльність у них збільшується, але нетреновані судини розширюються мало. Кількість крові, що надходить, не забезпечує потреб серця у поживних речовинах і кисні, в результаті воно відчуває брак енергетичних ресурсів, голодує і виснажується.

При повторних фізичних навантаженнях зменшення припливу крові і недостатнє розширення вінцевих судин здатні призвести до інфаркту міокарда.

Ранкова гігієнічна гімнастика,, фізичні вправи на свіжому повітрі, швидка ходьба, біг з поступовим збільшенням відстані — от що може принести надзвичайну користь. Навіть хворе серце має невичерпні компенсаторні можливості. Якщо вони виявляються не завжди, звинувачуйте в цьому лише себе, і, насамперед, звичку довше поспати, попоїсти, зайвий раз скористатися транспортом, випалити ще одну цигарку. Бо тільки активна м'язова діяльність здатна якнайдовше тримати „в формі" наше серце.

Є. Гарін, лікар.

З нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Провінційна Екзекутива Союзу Українок на Саскачеван

засилає найкращі побажання центральній управі Союзу Українок Канади редакції журнала „Промінь", управам і членам при відділах і всьому українському народові в Україні й у світі

Христос Воскрес!

Катря Шолтер, голова
Оксана Лекшій, секретарка
Анастасія Кіщук, референтка.

СКВУ ПЕРЕХОДИТЬ ДО ЕВРОПИ

Президія Секретаріяту Світового Конґресу Українців переходить на два роки до Европи, а новим Президентом СКВУ є мґр. Антін Мельник із Зах. Німеччини. Цей перехід — згідно із Правильником, — ввійшов у силу з початком місяця лютого, після відбуття триденної, П'ятої Пленарної Сесії Секретаріяту СКВУ в Нью Йорку. В рамцях цієї сесії відбулися наради Рад і Комісії Секретаріяту СКВУ, зроблено підсумки праці за 1971 рік та намічено плян праці на наступну каденцію. Делеґація Секретаріяту СКВУ мала зустріч з канадійським амбасадором при ОН п. Бовеном та дорадником п. Герноном.

Тому, що каденція Секретаріяту СКВУ, обраного в 1967 р. кінчиться в 1973 р., вирішено відбути Другий Світовий Конґрес Вільних Українців в Канаді в листопаді 1973 р. Генер. Секретарем СКВУ, тепер в Европі, є д-р Святомир Фостун, а Скарбником мґр. Омелян Коваль.

PROMIN

Vol. XIII, 4 ENGLISH SECTION April, 1972

SLAVA GERULAK AT THE ARTS CENTRE

For the past year, Toronto's Ukrainian community has not had access to a commercial gallery, and this void was felt by public and artist alike. Although Toronto has over thirty galleries, it is difficult, expensive (galleries charge for doing exhibits), and almost impossible for unknown or foreign artists to exhibit. The need for a Ukrainian gallery was self-evident. An attempt was made to organize a community financed gallery, but the plan was aborted as there were as many opinions as there were people, on how to realize the project. Nevertheless, the idea didn't die, but germinated and was finally brought to fruition by the one person most qualified to do so — Mrs Maria Ochrymovych.

Mrs. Maria Ochrymovych has a Master of Fine Arts degree from the University of Toronto. She is Head of the Fine Arts Department at Cedarbrae Public Library in Scarborough, and is responsible for organizing all of the art exhibits in the Borough's nine libraries. Her knowledge of contemporary art is as extensive as her knowledge of traditional art, for she travels to all the major art centres — Canada, U.S.A., and on occasion to Europe — as well as visiting the local galleries weekly. She is constantly in touch with the latest movements in art, and has exposed the residents of Scarborough to a diverse variety ranging from Ceylonese batiks, Ancient Icons, kinetic art and Japanese posters to computer art, Ukrainian graphics as well as paintings and sculptures. Through her efforts, many Ukrainian artists — Kurelek, Hnizdovsky, Styranka, Novakivska and Gerulak — had individual shows.

The Arts Centre, 2445A Bloor St.W., opened January 2, 1972, it opened quietly and without fanfare with the exhibit of the American-Ukrainian artist — sculptor Slava Gerulak.

Slava Gerulak was born in the Ukraine, and has been living in the U.S.A., since 1950. She studied at Siena Heights College, and has a Master of Arts degree from Northwestern University. She specialized in ceramics at the Art Institute of Chicago, and in Paris, France worked under professor Barriere and Hayter. She has taught in a number of schools — Manhattanville College, Northwestern University and UNA. Gerulak has participated in many group shows besides having had numerous One-Man exhibits in the U.S.A., France and Canada. She has won several awards for her graphics and ceramic sculptures.

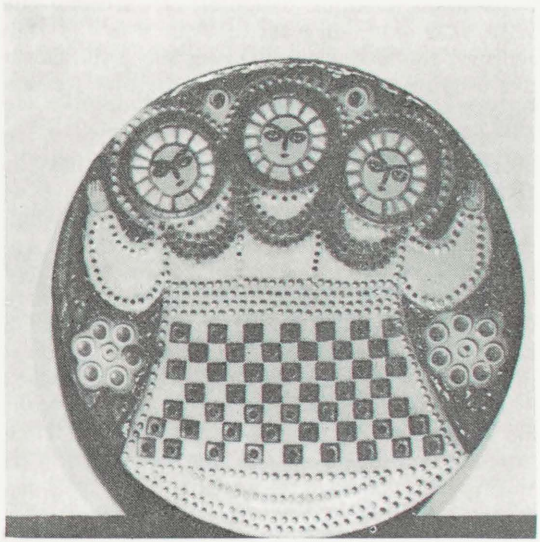

Although Gerulak does graphics and watercolours, she is primarily acclaimed for her ceramic sculptures. Like William Kurelek, her Ukrainian background is the source and inspiration of her artistic creativity. However, her expression of a Ukrainian "I" is not restricted to a personal past experience as Kurelek's is, but is based on the use of Ukrainian historical, mythical and folklore themes (she also uses non-Ukrainian themes). Her uniqueness lies in her ability to communicate these ideas in a modern way; each piece is a harmonious union of old and new. Living in an age that rejects values and traditions as being obsolete and irrelevent, one cannot help posing the question whether it is the values that are obsolete, or whether it is the artist who lacks the imagination, intelligence and understanding to be able to interpret them in a manner that is meaningful to contemporary man. Slava Gerulak succeeds in giving new life and insight into the old. Mrs. Ochrymovych could not have chosen a better artist to open the Arts Centre.

Feb. 1972 *Anna Balan*

FRANCE AND THE UKRAINE

Generally speaking, the relationship between France and the Ukraine was historically insignificant and minimal.

Although Anna, daughter of Jaroslaw the Wise, married Henry 1st of France in the 11th century, this event didn't bring about the closer ties usually expected of a marriage that was arranged for political reasons.

However, the annals of history show, on occasion, that the paths of the French and the Ukrainians did cross.

In 1246, the Papal Legate, Plano Carpini, mentioned seeing French merchants in Kiev. Another Italian, Gamberini, in his description of the Zaporozhian Sich in 1584, related that there were many refugees living there from Poland, Italy, Spain and France. In the 18th century, the clergy as well as sons of the cossacks, studied in France. One student, Cyril Rozumovsky, after his election as Hetman of the Ukraine, in 1747, introduced French schools for boys and girls and French fashion. Meanwhile, the Ukrainian "elite", disdaining Ukrainian language and culture, spoke French if they couldn't converse in the language of their first choice, Polish or Russian. When the "Historical and Archaeological Congress was held in Kiev in 1874, under the auspices of the Ukrainian Society "Hromada", they surprised European scholars present there by their volume and importance, and were reported in the English and French press. Not all the events recorded in the history books were pleasant. Napoleon marched across the Ukraine. And although France recognized the "de facto" government of the Ukrainian Democratic Republic in 1917, they eventually sided with their natural allies, the Catholic Poles, and refused Ukraine support for independance at the Paris Conference in 1919. Several years later, the assassination of Simon Petlura in Paris in 1926, the subsequent acquital of his assassinator on the grounds that Petlura was responsible for the Pogroms against the Jews in the Ukraine, further damaged the relationship between the two countries and their people.

In spite of the poor political relationship between France and the Ukraine, the Ukrainian artist, if not totally accepted, was at least tolerated by his fellow artists in France. The world renowned sculptor, Archipenko, not only worked in Paris but had his own art school there in 1912-13. Today, there is a large colony of Ukrainian artists as Solohub, Omelchenko, Zaritska, Wirsta, Kulchichsky, Gritchenko and Mazourek — to name a few, who live and work in Paris. And we should know of their successful achievements in the arts.

In October 1970, at the Grand-Palais des Champs-Elysees, the Minister of Culture, officially opened a Retrospective Exhibit of Modern Art, sponsored by the Salon D'Automne. Only two Ukrainian artists were invited to participate in this show. Alexis Gritchenko, who emigraited to France after the First World War and a recent immigrant from Poland, Emilian Mazourek. Gritchenko's works should be familiar to the Ukrainian public in Canada for he has exhibited here. Therefore, I would like mention something about the works of Mazourek. Although he paints landscapes, flowers etc., he is primarily an iconist, but not in the traditional style. His modern or rather primitive approach to the ancient art of iconography was acclaimed by the French art critics, and it must be mentioned that it was the first time that a religious painting was included in a Contemporary or Modern Art Exhibit.

If the Ukrainian artist was and is winning recognition in the Art world of France, the only claim to fame for the Ukrainians in Literature, was that Honore Balzac was married to a Ukrainian noblewoman Eva Hanska. However that too is changing, for Dr. Bohdan Fedenko, was accepted to the Society of French writers for his novel "Taormina". Although it is a great honor for Fedenko to belong to the same society that the greatest writers of France — Balzac, Zola, Hugo, Dumas did, it is regretable that his novel appears under the pseudonym of "Teodor Dank".

Although the link between France and the Ukraine was tenuous and occassionally strained by political events, the Ukrainian artists have found a creative climate in France, that can enrich the cultural heritage of the French and the Ukrainians alike.

Sept. 1971 *Anna Balan*

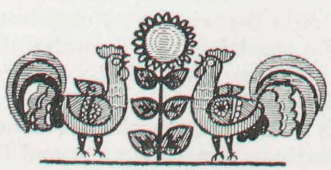

Book Reviews – Foods and Packaging

What Ralph Nader's campaign for safety in automobiles has done to make us aware of the shortcomings in that industry and in other fields of manufacturing on this continent, may now be applicable to our food.

Two recent studies into the foods we eat, from the time they grace our gardens, orchards and fields, until they are served on the nation's tables, have been published recently in the U.S.A.

"Consumer Beware! Your Food and What's Been Done To It" is written by Beatrice Trum Hunter, published by Simon and Schuster, New York. Written in the U. S. context, it is nevertheless a book which will give Canadian women reason to pause, when making a selection for the grocery cart at the supermarket or the corner store.

With an M. A. degree from Columbia University and credentials from several other institutions, Mrs. Hunter is a nutritionist, lecturer and practitioner of her own particular advice. She gardens, mills the grains into flour used in her home baked products, and reads the labels on processed foods she buys.

Additives to foods such as peanut butter, baked goods, baby foods and ice cream are enumerated. As an example, what has happened to old-fashioned peanut butter, with its freshly ground nut flavor and top coating of natural oil, is described only too vividly. For the sake of prolonging shelf life, and to prevent oil separation, several additives such as hydrogenated vegetable oil, dextrose or sugar and emulsifiers are added, resulting in a confection rather than the pure product of the peanut.

Chapters on "Meat — the Beefed - up Animal Machine:" "Poultry — the Remade Bird;" "'Fish — Its Poisoned World;" "Produce — The Chemical Tomato" is but a sample of the unhappy state of our basic food industries.

Two specialties, baby foods and sweets, are also discussed. According to the author, baby foods often contain stabilizers and emulsifiers harmful to the very persons most susceptible. She states that even the amount of salt used, and the presence of sodium in some additives, is deplorable.

Saccharin, dubbed "a noxious drug," is dealt with along with cyclamates, some of which are thirty times sweeter than sugar, and widely used as artificial sweeteners.

The author answers her own posed question, "What's to be done?" in a chapter recommending to the aware consumer the need for tighter control of food safety, the importance of reading labels, and government legislation.

Published in 1967 by J. B. Lippincott Co., Philadelphia, author A. Q. Mowbray's "The Thumb on the Scale — or the Supermarket Shell Game" is a study of the Hart bill hearings, when the subcommittee on Antitrust and Monopoly of the U. S. Senate Judiciary Committee began hearings in 1961 into the advisibility of U. S. federal legislation to control super-market packaging abuses.

In Canada, in recent years, we also have had public discussion of packaging, hand-in-hand with weight. Soap products are a glaring example. Which is cheaper by the ounce — the economy, family or giant size?

The Canadian Association of Consumers has led in the campaign for less deceptive packaging, and in the matter of sizing, quality and finish of clothing has been particularly effective in this country.

On the shelves of your public library are these and other new additions to this vital field of study and investigation. What you learn from their pages may be health for your family and money in your pocket.

Marie Bendas

У п'яту річницю смерти нашої дорогої мами, бл. п. Олени Граблюк, яка упокоїлась 20 березня 1967 року, складаємо в її світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь"

і

Нев'янучий вінок складаємо в пам'ять нашої дорогої сестри, бл. п. Катерини Тріски (добр.), яка упокоїлась 15 вересня 1969 року, на журнал „Промінь" засилаємо $10.00.

Вічна їм пам'ять!

Іван і Олена Граблюк, Торонто

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Христос Воскрес!

Б'є сонечко в віконечко,
вістить: Христос воскрес!
І жайворон зо всіх сторін
лящить: Христос воскрес!
Цвіт в пахощах на радощах
цвите: Христос воскрес!
І дзвонить дзвін, мов на здогін
гуде: Христос воскрес!
Та й б'ються в склад у молодят
серця: Христос воскрес!
Гроби ж в одвіт на той привіт:
воістину воскрес!

Василь Щурат

Олена Цегельська

ВЕЛИКДЕНЬ

Ніхто не сподівався, що якраз перед святами прийде лист від дідуня з запрошенням перевести Великдень у них, на фармі. А таки запрошення прийшло: „Дорогі діти — так писали дідуньо — ждемо Вас у Великодню суботу. Будемо святкувати всі разом, як колись там, дома на Україні".

Татко мусів цього листа щераз і ще раз перечитувати дітям, поки вони засвоїли собі цю радісну вістку. У великій нетерплячці, нарешті, діждались тієї суботи. З радістю і сміхом ціла сім'я завантажилась у авто та виїхала з міста. А там, за містом, яка краса, яка свіжа зелень! Це ж весна! Діти спостерігали з вікон авта квітучі луги, діброви, сади. Їхали то темними борами, то мостами понад ріки.

Було вже пізно з-полудня, коли авто в'їхало на подвір'я дідусевої садиби. Гучно привітались і зайшли до просторої вітальні. А там уже великий, застелений білою скатертю стіл, заставлений пасками, м'ясивом, прикрашений писанками, барвінком, квітами. На цей вид маленька Реня сплеснула ручками.

— О, який гарний Великдень! Реня голодна — хоче покуштувати цього Великодня! — та й потягнула за скатерть до себе. Старшенький Степанко спинив сестричку:

— О ні, Реню, ще не можна! Аж буде це все посвячене. Ну, а Великдень аж завтра.

Коли незабаром приїхав священик, ціла сім'я окружила стіл, а по посвяченні цих дарів, всі разом заспівали: „Христос Воскрес!" А це було так гарно, врочисто, як ще ніколи. Потім діти побігли оглядати господарство. Дівчатка, Муся, Аня і маленька Реня разом із мамою пішли у пташинний двір. А там яка радість, скільки дробу! Тут і маленькі, жовтенькі, мов золоті кульочки, ціп'ятка. Там, перевалюючись з боку на бік біжать у потічок малі качатка. А індик, на вид гостей, надувся і сердито булькоче, ґльоґає, сварить, наче каже: — А ви чого тут заважаєте? А дівчатка на радощах то тулять до себе золоті кульочки ціп'яток, то над потоком любуються качатками. Аж нараз чути пересторогу бабуні: — Стережіться, діти, гусак! А він суне до них, розпустивши крила, витягнув шию і сичить: — Тсс, тсс! Мовляв, не рухайте гусяток! Аж коли його бабуня тріпнула прутиком по крилах, відступив.

А що робив тим часом Степанко? О, він, разом з дідуном і татком пішов до стайні, до коней. Аж тут хлопчикові рай! За загородкою стоїть мале лошатко. Та яке чудове, брунатної масті з білою зіркою на чолі! Воно витягає лискучу шию до Степанка і торкає його в плечі, теплою оксамитною мордочкою. А Степанко: кось, кось! — кличе і подає йому на долоні грудочку цукру. До пізна вечором діти бігали по дворі, самі вже не знаючи чим більше любуватись, чи малими котятками, чи кучерявими, білими ягнатками. Вкінці щасливі, утомлені полягали спати.

А на другий день Великдень. Із самого ранку всі святочно зібрались, щоб поїхати до церкви на Богослуження. Бо так годиться, це ж велике рокове свято! Ви, певне, думаєте: — От, усі сіли до авта, та й поїхали. Ні, о, ні! До авта сіли лише бабуня, батьки і ма-

ла Реня. А решта? — спитаєте. От, тепер сталась несподіванка. Дідуньо вивели зі стайні коня Каштана і запрягли до невеликого воза — брички. — Сідайте собі, мої малі панночки, у бричку ззаду! Примостились Муся, й Аня. Ну, а на передньому сидінні, на козлі, засіли дідуньо зі Степанком. — На, держи поводи! — так дідуньо. — Поганяй Степанку! А самі з боку ледь-ледь помагають. О, як засяяв хлопчик, як зрадів! У нього в руках поводи! Він сам поганяє, керує конем, Каштаном! Рушили з місця. І кінь узяв ходу. Але яку? Біжить риссю, немов пливе у воздусі. А їм лише вітер об вуха свистить. А кінь, краса! То підкидає голову в гору, гордує, то вушками стриже. А лискуча шия дугою, а грива в'ється на вітрі, а хвіст до землі, а закреше копитками об камінь, іскри посиплятьсся. І зафоркає: фрр-фрр! То Степанко поводи стягне і заговорить, а Каштан вушками застриже. Ах, яка ж це радість так їхати, так з вітром перегонятись!

— Дідуню! — скрикує хлопчик — так їхати, це краще як автом, краще як літаком!

Дідуньо притакують:

— Так, це ж ми колись там, дома, так на нашій славній Україні, їздили до церкви, на Великдень...

Плетений шум

Це дуже гарна гагілка. Візьміться за руки і станьте півколом. Середня пара піднімає з'єднані руки догори. Це будуть „ворота". Крайні попарно пробігають у них, ведучи за собою інших. Коли ж дійде черга до середньої пари, вона перекрутиться під своїми руками, і гра йде далі... „Шум" то заплітається, то розплітається під таку гагілку:

Ой нумо, нумо
В зеленого шума,
Як наша мати
Буде заплітати.
Заплетися, шуме,
Заплетися,
Хрещатий барвінку,
Розстелися.

Ой нумо, нумо
В зеленого шума,
Як наша мати
Буде розплітати.
Розплетися, шуме,
Розплетися,
Хрещатий барвінку,
Розстелися.

Так повторюють кілька разів.

ЩО МОЖЕ ДАТИ СВІТОВИЙ ОКЕАН?

Все ширше використовуючи рослинні і тваринні ресурси суходолу, людство останнім часом дедалі більше цікавиться харчовими багатствами світового океану. Щороку риболовні судна нашої планети добувають з усіх морів і океанів близько 40 млн. т. самої тільки риби. На фермах всього світу навряд чи є така кількість рогатої худоби, яка давала б щорічно стільки ж м'яса.

Крім риби, з дна морського „дістають" кожного року близько 4 млн. т. крабів, устриць, малюсків, голотурій та інших безхребетних, 2 млн. т. китів і тюленів, понад 600 тис. т. водоростей. Самих тільки кальмарів, каракатиць, восьминогів виловлюють до мільйона тонн, щось із 0,5 кг на кожного землянина щороку. Але всі ці мільйони тонн — мізерні крихти порівняно з тим, що насправді можна мати від світового океану.

Протягом століть людина лише споживала те, що давало їй щедре царство Нептуна. Океан щедро годував, щедро годує і тепер, але...

Треба думати про те, чи вистачить цієї щедрості на 6—7 млрд. чоловік (як передрікають демографи, так виросте населення в недалекому майбутньому). Чи не вичерпає людина комор океану, не отруїть води відходами промислового і воєнного виробництва?

Ось чому праці багатьох учених присвячені одній з найголовніших проблем сучасності — науковому планомірному і перспективному освоєнню біологічних ресурсів світового океану.

Ф. Тодос

Світлина з відзначених членок на 40-ім ювілею у Смокі Лейк, Алта. Допис був в ч. 3, на ст. 22. Зліва направо сидять: М. Антонюк, М. Рацой, П. Варава, М. Лопатинська, Р. Стрембіцька; другий ряд — Т. Тивонюк, А. Лисек, М. Кокотайло, Е. Рошко, М. Паламарик.

МУЗЕЙНА ФУНДАЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Комітет Музейної Фундації, започаткувавши минулого 1971 року збірки фондів, продовжує активно цю кампанію і в цім році. Щоб провести цю працю до успішного закінчення, Комітет звернувся з закликом до нашого членства, щоб воно на місцях постаралось провести кампанію. Ця кампанія проводиться в різних осередках, в одних більш активно, в інших поволіше. Коли ж у вашій місцевости ще досі ніхто до вас не зголосився про пожертву на Музейну Фундацію — вишліть вашу пожертву прямо до Саскатуну на подану понижче адресу.

Ціль Музейної Фундації, це справа збереження нашого національного народнього майна. Ми потребуємо мати свій власний музейний будинок, свою власну хату, де ми зможемо розмістити ті народні скарби, які сьогодні посклалані у великих скринях, щоб з них користали наші молодші членки, учні наших шкіл і туристи. При Музеї ми потребуємо створити архів для нашої історії та багато іншого. Проекти нашої праці, побудова будинку, збірка пожертв — все це було ухвалене на наших з'їздах — крайовім і провінційних. Щоб ми могли виконати вложений на нас обов'язок ми потребуємо вашої помочі.

Прогляньте як у Вас налагоджена кампанія? Чи ви особисто вже зложили вашу пожертву?

Разом з тим хочемо висловити подяку тим відділам, які досі подбали, щоб улаштувати якусь імпрезу в користь фундації, складаємо подяку тим членкам, які посвячують свій час і працюють у збіркових комітетах.

Зокрема дякуємо тим всім, що досі відгукнулись на наші заклики і склали свої пожертви. Кожна більша чи менша пожертва наближує нас до того більшого діла, яке було нашою довголітньою мрією — улаштувати наш Музей так, як цього вимагає від нас наша честь і пошана до культури наших предків.

Пригадуємо, що пожертви на Фундацію можуть бути особисті добровільні дари, або гуртові від відділів Союзу Українок Канади, гуртові або особисті від інших прихильних нам організацій, або осіб, від професійних установ, або торговельних підприємств. **Марія Мадюк**

Дальший виказ пожертв від 15 грудня 1971 р. до 1-го березня 1972

По $100.00 — Пані Теофіля Дяковська-Лиса, Гримзбі, Онт.

По $50.00 — Европейська М'ясарня, Саскатун, Саск.

По $25.00 — Відділ ім. Лесі Українки, Ватсон, Саск. Відділ ім. Лесі Українки в Овкбирн, Ман. Відділ ім. Ольги Кобилянської у Витков, Саск. Пані Галя Слюзар, Мисисага, Онт. Пані Саверка Закус, Вінніпеґ. Пані Марія Іванець, Брентфорд, Онт. Пан В. А. Костюк, Вінніпеґ. Товариство Взаїмна Поміч ч. 23, Вінніпеґ.

По $10.00 — Відділ ім. О. Кобилянської, Гадсон Бей, Саск. Пані Юстина Федейко, Гай Левел, Алберта.

По $5.00 — Відділ ім. Св. Княгині Ольги, Етелберт, Ман. Пані Павліна Матвійчук, Брендон, Ман.

В справі дальших пожертв (важне): Особисті чеки, чи банкові або поштові перекази просимо виписувати і підписувати повним хресним іменем та прізвищем так:

U.W.A.C. Museum Fundation Fund.
(Підпис на чекові повним ім'ям і прізвищем)

Пожертви просимо слати на адресу:

U.W.A.C. Museum Foundation Fund,
c/o Ukrainian Arts & Crafts Museum,
1240 Temperance Street,
Saskatoon, Sask., Canada.
Attention — Mrs. Mary Boychuk.

З нагоди Великодних святкувань засилаємо найщиріші побажання і з надіями, що наші наміри, пляни в задуманім ділі увінчаються найкращими успіхами.

Управа Головного Музею і Музейної Фундації Союзу Українок Канади.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Ольги Вест (Угринюк), яка упокоїлась 15 лютого 1972 року в Торонті, дорогої сестри нашої членки пані Ю. Гайовської, складаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Відділ Союзу Українок ім. Л. Українки в Брентфорд, Онт.

— — — —

Складаємо $10.00 на „Промінь", як нев'янучий вінок на могилу бл. п. Марії Калин, довголітньої членкині й працівниці нашого відділу ім. Лесі Українки в Виндзор, Онтаріо.

Висловлюємо наше глибоке співчуття засмученій родині покійної. Бл. п. Марія Калин упокоїлася 25-го січня 1972 року, проживши 73 роки. Вічна їй пам'ять!

За управу відділу ім. Лесі Українки в Виндзор, Онтаріо, добр. Н. Метулинська — кореспондентка.

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК НА АЛБЕРТУ

Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади на Альберту, відбувся 20-го і 21-го листопада, 1971 р., в приміщенню Катедри св. Івана в Едмонтоні. В суботу, 20-го листопада, 8:45 ранку відбувалася реєстрація делегаток і гостей при чашці кави. В годині 9:30, голова Провінційної Екзекутиви — пані Анна Звоздецька офіційно відкрила З'їзд Союзу Українок, щирими і теплими словами привітала приявних і попросила митр. прот. Ф. Керніцького до молитви. Після молитви всі присутні вшанували пам'ять померших членок Союзу.

До президії ввійшли пані: Л. Івасюк, С. Василишин, К. Міськів, Д. Янда-Мекмилин, С. Пауш, М. Сулима, Н. Боднар. Секретарювали Єлисавета Прокіпчук і добр. М. Керніцька.

На перший привіт покликано пані Лесю Івасюк, голову Союзу Українок Канади. У своїм привітальнім слові пані Івасюк підкреслила важливі святкування, що відбувалися цього року, а імено — 80-ліття українських поселенців в Канаді, 100-річчя народження Лесі Українки і 45-ліття від заснування Союзу Українок. Вона закликала членок до однозгідної думки і кооперації в досягненню наших цілей.

Від Високопреосвященнішого Архиепископа Андрея і Катедрального Собору передав привіт митр. прот. Керніцький, підкреслюючи вагу щирої та відданої праці членок Союзу при наших церквах. Привіт і коротке слово сказав прот. О. Хом'як, заступник голови Ради Української Школи в Західній Єпархії. Він пояснив працю, яку Рада провадить і взагалі про материнські обов'язки супроти збереження рідної мови. Від відділу при Катедрі св. Івана, привітала делегаток і гостей голова пані Н. Боднар.

До номінаційної комісії ввійшли пані: Д. Дмитерко, М. Шевчук, Л. Феняк, добр. Ю. Мельничук, і Н. Кобильник. До резолюційної комісії ввійшли пані: І. Дженис, С. Пауш, А. Мельник, Л. Татарин, добр. М. Василів, А. Звоздецька

Слідувала шкільна сесія, яку перепроваджувала пані Фіона Пелех, референтка шкільництва. Дві лекції способів і метод в навчанні рідної мови продемонтрували учительки Рідної Школи при Катедрі св. Івана з своїми учнями. Пані С. Василишин, бувша учителька державних шкіл і референтка шкільництва при Союзі Українок Канади, провела лекцію розговірної мови. Пані В. Славутич, довголітна учителька української школи провела лекцію початкуючої кляси. Пан Є. Звоздецький, учитель державної вищої школи в Едмонтоні і член програмового комітету, який опікується Українською Програмою при Департаменті Освіти, ілюстрував зоро-слухову методу навчання української мови 10, 20 і 30, яку вживають у вищих школах.

Добр. С. Юрківська, учителька української мови, координаторка української програми в публічних державних школах міста Едмонтону і членка Програмового Комітету при Департаменті Освіти, представила „Короткий огляд української мови в державній школі" подаючи певні статистичні дані. Вона також одверто критикувала байдужне ставлення самих батьків, бо український дім не дає належної підтримки справі української мови. На цім ранішня сесія закінчилася.

Для учасників з'їзду, Провінційна Екзекутива приготовила в Авдиторії св. Івана, спільний обід, який відкрив молитвою митр. прот. Г. Василів. Під час обіду голова пані А. Звоздецька представила всіх членок Провінційної Екзекутиви і покликала голову Союзу Українців Самостійників пана Івана Стратійчука до привіту. Слідувала промова гості-бесідниці, пані Лесі Івасюк, голова Союзу Українок Канади. Її представила пані Н. Боднар.

В годині 2:45 почато пообідню сесію. В цей час, окружна представниця з Келгарі, пані Н. Кобильник дала привіт і зложила подяку за зорганізування цікавої шкільної сесії перед обідом. Вона зробила заклик на організаційний Фонд Союзу Українок Канади. Пожертв вплинуло на суму $270.00.

По збірці приступлено до річних звітувань урядниць. Протокол з минулорічного з'їзду на внесок пані Є. Прокіпчук і Н. Боднар, прийнято одноголосно. Голова пані А. Звоздецька, на вступі, згадала про вагу святкувань 50-ліття Відродження Української Православної Автокефальної Церкви і пригадала важливі постанови минулого Крайового З'їзду, яких ми повинні старатися вводити в життя. Дальше вона подала точний й детальний звіт з своєї праці. На закінчення склала щиро-сердечну подяку всім і за все. Фінансовий звіт подала пані Е. Верхомин в заступстві пані Ольги Мельничук.

Загальний прихід	$5,053.52
Загальний розхід	4,559.83
Осталось в касі	$ 493.69

Слідував обширний звіт референтки Музею і Мистецтва, пані Анастасії Сенів. Звіти, 1-ої заступниці голови, — пані О. Ганночко, референтки українського шкільництва — пані Ф. Пелех, референтки Молодших Відділів СУМК — пані А. Шемелюк, референтки Видавничого Фонду ім. Н. Кобринської — пані Л. Івасюк, були на письмі і роздані всім делегаткам і приявним гостям.

Пані Д. Янда-Мекмилин дала признання Музейному Комітетові за добру працю і з нагоди 45-ліття Союзу Українок Канади, пожертвувала $100.00 на Провінційну Філію Музею в Альберті. Слідувала дискусія над звітами, а головно над шкільництвом, в першу міру про садочки, розмовні кляси і рідні школи. Голова, пані Звоздецька зробила заклик, щоб наш журнал „Промінь" передплачувала кожна членка, і поширювала його серед українського загалу та піддержувати його фінансово.

Пані Анна Підручна з Вегревил поінформувала, що на околиці Ворвик, в Альберті, є старовинна церковця з 1904 р., в якій вже не відправляється, а була б дуже цінним надбанням для збереження культурних вартостей. Рішено цю справу розглянути.

Предсідниця представила присутних делегаток відділів: від відділу при Катедрі св. Івана, Едмонтон: Н. Боднар, В. Леськів, І. Дженис, А. Томнюк, і В. Славутич, при громаді есв. Андрея, Едмонтон: В. Лучка, В. Жуківська, Р. Олеськів, ім. Кн. Ольги при громаді св. Михаїла, Едмонтон: Д. Дмитерко, Н. Рабінська, ім. Лесі Українки при громаді св. Іллі, Едмонтон: Н. Гиманик, К. Рожак, П. Луцька, ім. О. Басарабової, Торгилд — М. Татарин, ім. Лесі Українки, Ту Гилс — Е. Рибак і пані Г.

ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА НА 1972 РІК

Сидять зліва направо: Дж. Брода, Р. Фарина, Н. Боднар, О. Ганночко, А. Звоздецька, Л. Івасюк, К. Істон, Ф. Пелех. Стоять зліва направо: В. Сорочук, А. Скуба, Д. Корпан, Є. Прокіпчук, А. Сенів, Л. Феняк, Е. Верхомин, Л. Ґрегорі. Нема на знимці: Н. Базюк, добр. З. Туржанської, О. Павлюк, і Н. Володько.

Маріянич, ім. О. Басарабової, Келґарі — Ш. Дін і пані Н. Кобильник, ім. О. Басарабової, Васетна — Т. Дегодь, ім. О. Кобилянської, Смокі Лейк — М. Кокотайло, ім. Лесі Українки, Ендру — пані Мельник. Окружні представниці були: з Келґарі пані Н. Кобильник, з Ендру пані Р. Гуцуляк, з Смокі Лейк пані М. Паламарчук. Окрім делеґаток зареєстрована було 55 членок-гостей.

Голова номінаційної комісії пані Н. Кобильник внесла рекомендований склад урядниць до Провінційної Екзекутиви на рік 1972. Внесок піддержала пані І. Дженис. Інших внесків не було. Поданий склад прийнято одноголосно. Слідуючі ввійшли до Екзекутиви:

Голова — О. Ганночко
Уступивша голова — А. Звоздецька
1-ша заст. голови — Н. Боднар
2-га заст. голови — голова Відділу СУК при Катедрі св. Івана п-на Р. Фарина
3-тя заст. голови — А. Скуба
Рекордова секретарка — Е. Прокіпчук
Кореспонденційна секретарка — Д. Корпан
Касирка — К. Істон
Референтки:
Молодші Відділи СУМК — А Сенів
Освітно-культурна — Н. Базюк
Міжнародніх Справ — В. Сорочук
Садочків — добр. З. Туржинська
Музею й Мистецтва — Е. Верхомин
Журналу „Промінь" — Л . Феняк.
Видавничий Фонд ім. Н. Кобринської — Л. Ґрегорі,
Українського Шкільництва — Ф. Пелех

Контрольна комісія: О. Павлюк, Н. Володько, і Дж. Брода.

Окружні Представниці:
Смокі Лейк — М. Паламарчук
Торгилд — М. Волощук
Ту Гилс — П Мулька
Веґревил — Ґ Мельничук
Ендру — Р. Гуцуляк
Мирнам — пані Ткачук
Келґарі — Н. Кобильник
Лойд Мінстер — пані Іванець
Сіба-Біч-Вайлвуд — пані Костюк.

Новообрана голова пані О. Ганночко, подякувала за честь і довір'я і сказала, що по своїй силі буде старатися працювати для добра організації і попросила всіх членок до співпраці, бо в єдности сила.

На сесію прибув пан І. Стратійчук, голова СУС, пояснив програму нового проекта, якого прем'єр Канади урухомлює в справі праць для безробітних. Він подав зміст „Бріф-а", що його приготовив СУС і буде висланий до домініяльного уряду Канади.

На закінчення пані Ф. Пелех в ім'я уступившої управи і всіх присутніх подякувала пані А. Звоздецькій за добрий і умілий провід в Пров. Екзекутиві за минулих два роки і за особисту щирість і відданість супроти організаційної праці.

Піснею „Де згода в родині" закінчено окрему сесію Союзу Українок Канади.

На зарядження Музейного Комітету на чолі з панею А. Сенів, під час дводенного з'їзду складових організацій

Союзу Українців Самостійників, учасники мали нагоду оглядати малюнки В. Курилика — проєкт Союзу Українок у Сторіччя Канади — і відвідати провінційний музей.

Під час сесій, на окремому столі були виставлені різні видання СУК і матеріяли для рідних шкіл як букварі, підручники і дитяча література. Членки переглядали ці матеріяли і мали нагоду набути їх.

Єлисавета Прокіпчук, М. Керніцька

ДУМКИ З ПРОМОВИ ГОЛОВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ЛЕСІ ІВАСЮК

Це вибрані думки пані Л. Івасюк з промови, яка виголошена на обіді, 20-го листопада, 1970 р., під час провінційного З'їзду СУС, який відбувався під кличем „Збережімо нашу ідентичність у Канаді".

НАШІ ЗАВДАННЯ

1) Бути гордими за наші здобутки — головне, щоб молодь була свідома наших досягнень і гордилась ними.

2) Зберігаймо здобутки українців в Канаді — це те, що наші батьки-предки збудували. Поширюймо мову, церкву, звичаї...

3) Щоб зберігти себе як українців, то понад все треба зберігати мову, поставити її на високий рівень. Сама Українська школа нам цього не дасть, треба працювати над собою, організувати курси для старших і удосконалювати своє знання рідної мови.

4) Українці повинні знати своє мистецтво, історію своєї культури, а тоді зможуть боронити і захищати рідну культуру.

5) Користаймо з багатої літератури про українські справи.

6) Мішане подружжя не будує української спільноти. Нам треба якнайбільше організувати для молоді виклади на цей предмет, провадити розмови, щоб остерігати молоде покоління перед асиміляцією,

7) Чужі впливи викорінюють наші традиції, звичаї, тому старшим і молодшим треба добре запізнати, що є „наше", а що „не наше", бо раз затратимо українські традиції й звичаї, то нічим їх не замінимо.

8) Знаймо структуру своїх організацій і Комітету Українців Канади і даваймо нашій молоді конкретні відповіді на їх запити.

9) Скажімо перед світом чого прагнуть наші брати й сестри на Україні.

10) В Канаді широко обговорюють справу „багатокультурности", ми тут маємо своє місце і нам належиться користати з цих урядових обіцянок.

РЕЗОЛЮЦІЇ З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ухвалені на Провінційному З'їзді СУС, в Альберті, 20 листопада, 1971 р.

1. Приділяючи належну увагу справі навчання української мови в Рідних Школах, цей З'їзд схвалює працю Ради Української Школи при Консисторії УГПЦ, та звертається до членок по відділах в Альберті, зокрема до батьків і матерів, подбати при успішне переведення збірки на Фонд ім. Василя Сарчука, в кожній громаді, що допоможе Раді виготовити потрібні матеріяли для ужитку учителів і для учнів Рідних Шкіл.

2. Стверджуючи факт, що наші громади в Канаді гідно відсвяткували 50-ліття Відродження Української Автокефальної Православної Церкви на Україні, зібрані на цьому З'їзді, його делегатки і гості, звертаються з проханням до Світлої Президії Консисторії УГПЦ із просьбою виготовити серію лекцій, д в о м о в н о, як допоміжні чинники, для інформування членок по відділах про історичне значення Відродження на Україні та його впливи на українське життя в Канаді.

3. Заслухавши дискусій про потребу ближчого познайомлення наших співгорожан з українською культурою, мистецтвом, літературою тощо, цей З'їзд звертається з проханням до Провінційної Управи Союзу Українок Канади на Альберту, підшукати Комітет кваліфікованих осіб, якого члени виготовили б ряд належних статтей для англомовної преси в Альберті, а також заряджували б інформативні програми почерез радіо та телевізії.

(Резолюційна Комісія: Іванна Дженіс, голова, Анна Звоздецька, голова Пров. Управи, Анна Мельник, Добр. Марія Василів, Анна Татарин (Торгилд), Стефанія Пауш)

ЗВІТ ДІЯЛЬНОСТИ ПРОВ. ЕКЗ. СОЮЗУ УКРАЇНОК НА АЛБЕРТУ ЗА РІК 1970—1971

Провінційна Екзекутива відбула 11 звичайних місячних зборів, 2 надзвичайних зборів і вислала 5 обіжників до відділів в Альберті. Членки екзекутиви взяли участь в Крайовому З'їзді СУС, 1, 2, 3, 4-го липня, 1971 р., в Саскатуні, і як делеґатки взяли участь в Конґресі У.К. Весною відбуто 5 Окружних З'їздів — у Смокі Лейк, Ендру, Ту Гилс, Торгилд і Спеден. На цих з'їздах референтувались важливі справи і проєкти праці Союзу Українок, а найбільше підкреслювалась справа українського шкільництва. Місцевим і окружним відділам належиться признання і щира подяка, що уможливили ці з'їзди відбути.

Весною відбулася в авдиторії Св. Івана ліцітація картин художників-мистців. Це перший раз, що Музейний Комітет улаштував таку цікаву імпрезу, з якої вплинуло приходу в сумі $400.00.

Щоб підтримати СУМКівців в їхньому проєкті, а це збирання українських пам'яток в Саскачевані й Альберті, екзекутива пожертвувала $90.00 на закуплення „тейпс", яких було потрібно.

Заходом Музейного Комітету зорганізовано 5 сходин, на яких продовжувались студії над історичними строями. Доповідали пані: М. Солона, П. Сліпчук, А. Мелник, С. Пауш, і прот. М Юрківський

В листопаді, як Рада молодих мистців улаштувала виставу різного мистецтва, наша управа подбала про те, щоб там був стіл українського народного мистецтва і демонтрування хрестикового вишиття.

До колекції провінційного музею набуто багато різних дрібних музейних речей і одну вартісну картину артиста Василя Курилика, „Перші українські піонери в Альберті".

Провінційна Екзекутива разом з 4-ма відділами в Едмонтоні, відбула Осінній Чай в авдиторії Св. Івана. Гостем-промовцем була пані М. Мадюк, з Саскатуну. Дохід з чаю в сумі $114.00 призначено на Музейну Фундацію. Під час цього прийняття вплинули особисті пожертви на Музейну Фундацію в сумі $600.00.

Впродовж року екзекутива пожертвувала на такі цілі:

1) З Пров. З'їзду 1970 р. на організаційний фонд

Союзу Українок $116.50

2) На організаційний фонд до централі СУМК 100.00

3) На стипендію до Інститута св. Івана в Едмонтоні 100.00

4) На стипендію до Албертійського університету 100.00

5) На Музейну Фундацію СУК під час Крайового З'їзду 100.00

6) На організаційний фонд СУК під час Крайового З'їзду 25.00

НА ПРОВІНЦІЙНОМУ З'ЇЗДІ В АЛБЕРТІ ЖЕРТВУВАЛИ НА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

По $10.00 — Відділ при церкві Св. Андрея, Едмонтон, Відділ ім. Кн. Ольги при церкві Св. Михаїла, Відділ ім. О. Кобилянської, Смокі Лейк, Відділ ім. Олени Пчілки, Мирнам, Відділ ім. О. Басарабової, Торсбі, Відділ ім. О. Басарабової, Келґарі, Відділ ім. О. Басарабової, Торгилд, Відділ ім. Кн. Ольги, Вегревил, пані А. Звоздецька, пані Е. Гуменна.

По $5.00 — Відділ ім. Лесі Українки, Ту Гилс, пані: К. Рожак, Е. Прокіпчук, М. Сулима, С. Пауш, А. Данилович, А. Томнюк, М Чернецька, Л. Голубіцька, Н. Фарина, Н. Далаврак, Н. Шемелюк, Т Лазарович, М. Вавринюк, О. Заставна (Саскатун), А. Підручна, А. Богайчук, Н. Сенів, Т Куріш, А. Ґреґорі.

По $3.00 — Відділ ім. О. Басарабової, Васетна, пані: добр. М. Василів, О. Ганночко, Л. Івасюк, Г. Янішевська, Н. Романчук, В. Богонос, Д. Янда-Мекмилин.

По $2.00 — пані: Д. Брода, Н. Мисак, М. Татарин, Е. Верхомин, М. Самоїл, К. Самиця, Р. Ґовда, В. Лучка, М. Паламарчук, П. Сліпчук, М. Кокотайло, В. Леськів, Ґ. Малиш, К. Малиш, Д. Татарчук, С. Василишин, М. Лазарук, Л. Ґреґорі.

По $1.00 — пані: Н. Боднар, Ф. Кругляк, Г. Маріянич, В. Бойко, добр. Ю. Мелничук, О. Слюзарчук, М. Лахман, А. Репка, Н. Рабінська, пані Євчук.

У другу річницю смерти нашого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Олександра Гуменного, який упокоївся 16 березня 1970 року, складаємо нев'янучий вінок в його світлу пам'ять і засилаємо $15.00 на журнал „Промінь".

Дружина Галя і дочки — Даяна Йонг і Леся Чумер, Едмонтон, Алберта.

Замість квітів кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Параскевії Войцехівської, нашої членки, яка упокоїлася 13 січня, 1972 р. в Саскатуні в її світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

За відділ ім. О. Кобилянської, Саскатун
реф. Марія Гарбус

— — — —

Кладемо нев'янучі вінки в пам'ять наших дорогих родичів — батька бл. п. Дмитра і матері, бл. п. Марії Фербеїв, які упокоїлись в м. квітні, 1961 року в Едмонтоні, в їх світлу пам'ять засилаємо $15.00 на журнал „Промінь".

Леся Івасюк, Наталка Мельничук, Мирослава Фербей, Едмонтон, Алберта

— — — —

В пам'ять мого дорогого мужа, бл. п. Купровського, який упокоївся 22 березня 1960 року, і мого незабутнього сина, бл. п. Василя Купровського, який упокоївся 23 січня 1967 року — обидва похоронені в Шіго, Саск., в їх світлу пам'ять складаю нев'янучі вінки і засилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Дружина і мати Катерина Купровська, Шіго, Саск.

— — — —

Відділ ім. Ольги Басарабової в Гефорд, Саск. складає нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої дорогої членки, бл. п. Доці Іванишин, яка упокоїлась на початку січня 1972 року і в її світлу пам'ять складаємо $5.00 на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять

За відділ Анна Ткачук, секр.

— — — —

У другу річницю смерти нашого дорогого, ніколи незабутнього мужа, батька, дідуся і прадіда, бл. п. Дмитра Бокшована, який упокоївся 24 серпня 1970 року в Саскатуні, складаємо в його світлу пам'ять як нев'янучий вінок $15.00 на журнал „Промінь".

Дружина Параскавія, сини Іван і Евген, невістки — Юська і Ева, внуки і правнуки, Саскатун.

У пам'ять наших незабутніх і рідних — дорогого нашого тата і дідуня, бл. п. Івана Ґобрина, який відійшов від нас 14 лютого 1963 р., дорогої нашої мами і бабуні, бл. п. Юлії Ґобрин, яка упокоїлась 18 квітня 1970 року, незабутнього брата бл. п. Павла, який відійшов від нес 12 листоп. 1968 року, в їх світлу пам'ять складаю на журнал „Промінь" $5.00.

Михаліна, Роман, Богдан, Мирон, Дарлін, Роний і Донна Дем'янюк, Бирнабі, Б. К.

— — — —

На свіжу могилу моєї дорогої дружини, а нашої незабутньої мами і бабуні бл. п. Марії Андрейчук, яка упокоїлась 5 лютого, 1972 року в Реджайні, складаю замість нев'янучого вінка, у світлу пам'ять Покійної $20.00 на журнал „Промінь". П. Андрейчук, Реджайна,

— — — —

У другу річницю смерти нашого дорогого батька, бл. п. Олекси Ґояна, який упокоївся 31 березня 1970 року, складаємо в його світлу пам'ять нев'янучий вінок — $5.00 на журнал „Промінь". Марія і Стефан Гарбус, Саскатун

— — — —

У четверту річницю смерти мого дорогого мужа, бл. п. Миколи Масиника, який упокоївся 26 січня, 1968 року, замість квітів на його могилу засилаю в його світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Ольга, Реджайна, Саск.

— — — —

Складаю нев'янучий вінок в пам'ять моїх дорогих рідних — батька, бл. п. Якима Бойка, брата, бл. п. Степана Бойка — в глибокій пошані за їх любов, науку свого рідного засилаю в їх світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь". Катерина Зінык, Васетна, Алберта

— — — —

У першу річницю смерти мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Петра Мороза, який упокоївся 27 лютого 1971 року, в його світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина А. Мороз, діти і внуки, Брентфорд

Річниця Відділу ім. О. Басарабової і відзначення членки у Васетні, Алта.

В неділю, 8-го лютого 1972 р. після Служби Божої, яку відслужив о. Куліш, відділ ім. О. Басарабової відзначив 29-ту річницю свого існування і вшанувава одну свою членку.

По закінченні перекуски слідувала програма, якою керувала пані Е. Лехкодух. У своїм слові пані Лехкодух підкреслила, як важливим є бути членкою організації та брати активну участь у громадській праці. Коли членка посвячує частину свого часу в користь товариства, організації, коли є постійною членкою через 25 років, провід Союзу Українок Канади оцінює її працю і нагороджує її грамотою. Отже у 29-ту річницю нашого відділу маємо ще одну заслужену членку, пані Катерину Зіник, яку долучуємо до раніш відзначених членок.

Пані Катерина Зіник вступила до відділу 1943 року. Вона відразу зістала вибрана секретаркою і була нею довгі роки. Пані Зіник любить працювати з молоддю, тож навчала молодих колядок, приготовляла з ними концертові програми та вчила в рідній школі. Пані Зіник виконувала працю в різних комітетах: добродійному, соціяльному, була в контрольній комісії, постійно помагає у місячних комітетах. Пані Зіник високо цінить свої рідні звичаї, мову, своє письмо, свої традиції. Цього року пані Зіник є заступницею секретарки, головою рідної школи та референткою архіву.

Пані Лехкодух зложила гратуляції ювілятці за її заслуги в організації та вручила їй грамоту. З нагоди відзначення членства, о. Куліш виголосив змістовну промову, в якій підкреслив значення організації в житті народу і значення одиниці в поступі організації. На цім пані Катерина Зіник зложила подяку, яку поміщуємо, бо своїм змістом вона справді вартісна глибшої уваги і оцінки:

„Дякую пані Голові за вручення грамоти, за вшанування і признання. Вступаючи до товариства, я знала, що передо мною будуть великі обов'язки, одначе любов до свого рідного тягнула мене до праці. Насамперед складаю низький поклін рідним батькам, які під час тих трудних піонерських часів не забували про найважливіше — виховуючи, вщепити в нас, дітей любов до рідного. Так само багато завдячую мойому покійному братові Степанові, бо він, перебираючи батьківську працю, вів нас тими самими певними стежками. Хоч його і немає між живими, його сліди надалі лишились для нас дороговказом. Нашим членкам-піонерам бажаю кріпкого здоров'я, витривалости надалі разом з нами працювати. Молодшим членкам бажаю охоти до праці і набирати знання так, щоб уміли передати це знання своїм донам, так як наші мами передали нам. І дай Боже, щоб всі Ви осягнули 25-літнього відзначення".

Нашу програму ми закінчили співом „Де згода в родині". Пані Зіник, як наша ювілятка краяла торт і роздавала учасникам. З нагоди цього свята ювілятка зложила нев'янучий вінок в пам'ять батька Якима і брата Степана Бойка.

А. З.

ВЕЧІР В КОРИСТЬ РІДНОДШКІЛЬНОЇ ФУНДАЦІЇ ІМ. ВАСИЛЯ САРЧУКА

Монтреал, Кве.

Заходами відділу Союзу Українок ім. Ганни Барвінок, дня 30-го січня, 1972 року був зорганізований вечерок, на якім було висвітлеон дияпозитиви п. Анатолія Даниленка з Оттави і його надзвичайно цікава доповідь про Японію, Формозу і Гонконґ. На цім місці від членок відділу, присутньої молоді і старших висловлюємо шановному доповідачеві щиру подяку.

По цім слідувала концертова програма, в якій брали участь — Донна і Галя Ваверчак, проспівали дует, їм акомп. на гітарі Роберт Гаскінс. Вони дуже гарно проспівали чотири пісні. Відтак два танки виконала танцювальна група СУМК. Цікавою і з великим хистом виконання була кінцева точка програми — в'язанка народніх пісень виконана молодечою оркестрою — тріо Івася Шеремети. Вони вперше виступили на нашій сцені, відограли багато народніх пісень та були нагороджені гучними оплесками.

Присутніх на залі гостей вітала голова відділу Галина Михальчук, концертові точки заповідала Маруся Жетинська ,а багато праці в організуванні вечора доложили Алас Поврозник, Стефанія Ваверчак, Єлисавета Двигайло, Михайлина Нєма і Стефанія Мединська.

На закінчення пані подали чай. Господинею перекуски була пані Костюк.

Вечір був корисний і цікавий. Від відділу пересилаємо $25.00 на Рідношкільний фонд ім. Василя Сарчука, а $24.00 передано для відділу СУМК.

Галина Михальчук

ПОПРАВКА до річного звіту відділу ім. Ганни Барвінок в Монтреалі, який був поміщений в ч. 2 на стор. 31: До контрольної комісії увійшли — М. Драган, С. Мединська і Є. Двигайло.

ДО УВАГИ ТИХ, ЩО ДОПИСУЮТЬ З ХРОНІКИ ГРОМАДСЬКОГО І РОДИННОГО ЖИТТЯ

Редакція застерігає собі право не поміщувати дописів в журналі, які надруковані, або вислані також до інших часописів чи журналів — уникаємо повторювання, про що нарікають самі читачі.

Запізнені на 6 місяців по відбутій імпрезі дописи не будуть поміщені в журналі.

Фотографій на виріб кліше просимо кольорових не висилати, вони не виходять виразні, хіба, що дуже ясні.

НОВИНКИ З СМОКІ ЛЕЙКУ, АЛ-ТА

Відділ ім. Ольги Кобилянської у Смокі Лейку улаштував спільну Святу Вечерю, яка відбулась в Українськім Народнім Домі 18 січня 1972 р. Приготуванням і виданням вечері зайнялись членки відділу спільно з членками церковної громади. Столи були заставлені святочними смачними стравами, а в залі Народного Дому буо повно гостей. Молитву перед вечерою провів о. Греділь.

Після вечері відбулась коротка святочна програма, яка складалася з колядок, не на сцені, а на залі — співали, колядували всі учасники вечора. Це була приємна громадсько-родинна зустріч людей, яких об'єднує з собою громадська праця для церкви і свого народу взагалі.

— х —

Дня 2-го лютого, 1972 р. членки відділу ім. О. Кобилянської в Смокі

Лейку улаштували вечерок святочних сходин присвячений поетесі Лесі Українці На вечерку було присутніх 30 членок.

Програма вечора складалась з реферату та читання поезій Лесі Українки. Реферат про Лесю Українку прочитала добр. Греділь. Пані Марія Паламарик прочитала вірш Комарової „Зоря", пані Тетяна Тивонюк — вірш Лесі Українки „Подорож до моря", пані Катерина Пивовар, вірш „Русалка", і пані Анна Крисовата — „Старононька рідна". По закінченні програми господині подали чай і перекусу.

К. Пивовар, реф. журнала

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ п-ва П. і М. Ґронських

Тандер Бей, Онт.

П-во Петро і Марія Ґронські

На запрошення дітей Петра і Марії Ґронських, родина і приятелі ювілятів зійшлись 29 січня 1972 року до залі Просвіта у Тандер Бей, щоб побажати їм усього найкращого, а зокрема здоров'я у їх 50-літній подружній ювілей.

І так як велить наш український звичай, перед вечерою, у заповненій гостями і вірними церкві Св. Володимира, о. Павло Зміївський відслужив молитви за здоров'я ювілят. Дружбою був п. Андрій Тимура, а дружкою пані Анна Кібюк.

З церкви всі гості перейшли до залі Просвіта. Господар вечора унук ювілят Василь Проданик попросив о. Зміївського, щоб провів молитву перед вечерою, а пана А. Тимулу, щоб підніс тост на здоров'я ювілят.

По вечері відбулась коротка програма: відчитано телеґрами, які наспіли від прем'єра Канади П. Трудо, прем. Онтаріо Б. Дейвиса, федерального посла Н. Бадані, ріфа муніціпалу Росса Вайберта і д-ра Василя Зміївського з Форт Френсес, Онт. Грамоту провінції вручив ювілятам д-р Л. Гейстінг, а Іван Макдоналд у відсутности мейора вручив грамоту м. Тандер Бей.

Старша дочка ювілят С. Мендик оповіла дещо з життя родичів, як також піонерські часи поселення родини Ґронських, започатковане старшим братом ювілята 60 років тому.

Вінчання Петра і Марії Ґронських відбулося 31 січня, 1922 року в містечку Устечку, Заліщицького повіту, Зах. Україна. За допомогою брата Петро Ґронський приїхав до Канади 1926 року і від перших днів став до праці на залізній дорозі (С.Н.Р.) та працював там 44 роки аж до пенсії. Зароблені ощадности посилав до рідного краю, бо все плянував вертатись до родини. Перед другою світовою війною спроваджує до Канади свою родину, а усе надбане роками важкою працею добро залишилось ворогам нашого рідного краю.

Хоч ювілята пібрались з дуже молодім віці обидвоє, Богу дякувати є вони при добрім здоров'ї, беруть участь у церковнім і громадськім житті. Пані Мендик, як колишня голова відділу Союзу Українок при церкві Св. Володимира піддала думку, щоб увести продаж варенників і голубців. Справа пішла надзвичайно добре і тепер практикується майже усюди та приносить добрі доходи. Закінчуючи, Софія Мендик подякувала родичам за виховання та поміч у житті. Подяку зложив син ювілят усім гостям, учасникам родинного свята родичів. В родині Ґронських є 2 дітей, 4 унуків і 3 правнуків.

Привіти і побажання також зложили — радний міста М. Генесі, о. П. Зміївський, бувший диякон і голова громади Св. Володимира о. Н. Малюжинський, голова відділу Союзу Українок ім. О. Пчілки пані В. Бойко, голова громади церкви Св. Благовіщення п. Петро Михайлишин, голова Просвіти п. В. Ф. Володимир Балабух, пані Слюзар, голова Жіночого Товариства при Просвіті і пані О. Яремчук у заступстві свого чоловіка, голови Просвіти у Ф. В. Пані Д. Литвин господиня для услуги гостей і голова відділу братства при церкві Св. Володимира передала ювілятам дарунок від родини і присутніх гостей, попросила усіх встати і відспівати „На многії літа" ювілятам та їх родині.

Після програми слідувала забава з музикою і танцями.

З цієї нагоди ювілята, панство Петро і Марія Ґронські складають $25.00 на журнал „Промінь".

С. М.

СПРОСТОВАННЯ

У звіті відділу ім. Доньки України в Монтреалі, який був поміщений в 12 з грудня 1971 року на стор. 30 помилково видрукувано підпис секретарки Зеновія Гоменюк. Має бути **Зеновія Гомонек.** За похибку перепрошуємо.

Справлення помилки: В ч. 2 журнала, на ст. 27 в заголовку допису з Монтреалу виправляємо друкарську похибку „Серич"; має бути: 40-літній ювілей подружжя п-ва Івана і Анастасії Ґерич.

Чи ви вже вислали вашу передплату на рік 1972-ий? Коли ні, не забудьте зробити це ще сьогодні. Наліпка на вашій адресі скаже вам, коли ваша передплата кінчиться.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ
Ґрімзбі, Онтаріо

Річні збори відділу ім. кн. Ольги відбулися у вівторок 14-го грудня, 1971 року. Настоятель, о. Т. Міненко провів молитву. Голова — Марія Василечко привітала членкинь і попросила встати і одноxвилинною мовчанкою, вшанувати померлих членкинь. Відтак вона подякувала за співпрацю в 1971 році, а також сказала, що цього року відійшли від нас у вічність дві членкині, Будзяк та К. Кузь, наша господиня, яка багато праці вклала впродовж 28 років як при організації, так і при громаді в Ґрімзбі.

Відтак слідували річні звіти членок заряду. Наш відділ є дуже маленький, бо нараховує тільки 20 членок, одначе під вмілим проводом голови п. Марії Василечко і при тісній співпраці членок заряду і членства зробив в 1971 році велику і корисну працю.

Впродовж року відбулося 4 місячних зборів і кілька сходин, як заходила на це потреба. Відділ відзначив великим концертом 100-тя Лесі Українки, членки взяли участь в Святі Шевченка, в святі 1-го Листопада, в святі І. Франка та в місяці грудні відзначили в формі сходин Свято Книжки. В місяці березні членки відділу приготовили на суботу і неділю обід для СУМК-івців, під час їхнього З'їзду, що його влаштувала Східня Екзекутива в нашій громаді. В квітні відділ влаштував дуже успішний випродаж Великодного печива, як також членки приготовили Святу вечерю, спільне Свячене і обід під час візитації.

З нагоди святкування 100-ліття Лесі Українки, відділ подарував до Ґрімзбівської публічної бібліотеки 4 цінні книжки, а саме: Вірші Лесі Українки, Кобзар, Історію України та Співаник українських пісень з нотами.

Відділ зложив жертви: на церкву св. Юрія 500.00 дол., на Українську Школу — 75.00 дол., на СУМК до централі — 25.00 дол., на Музей 25.00 дол., Інститут св. Володимира в Торонто, з чайного прийняття, що було спеціяльно влаштоване на цю ціль 115.00 дол. як також підтримуємо повсякчасно місцевий відділ СУМК-у.

Фінансовий звіт з 1971 року: з 1970 року осталося в касі 667.22 дол., прихід за 1971 рік 1,502.17 дол., розхід 1,257.26 дол., залишилося в касі на 1972 рік 912.52 дол.

До заряду на 1972 р. увійшли: голова — п. Теофіля Лиса, уступивша голова п. Марія Василечко, заступниця голови — Лідія Прокоменко, секретарка — Анастазія Міненко, касирка — Ольга Гусак, фін. секретарка — Мирослава Шпитковська Господині — Марія Шпитковська і Марія Василечко. Сестриці — Віра Ткаченко, Марія Бурак, Марія Нечай і Марія Пейчів. Опікунки молодшого відділу СУМК — Стефанія Шпитковська і Павліна Бойчук. Контрольна комісія — Марія Шувера, Люба Білушенко і Марія Василечко.

А. Міненко, секретарка.

КЕМЛУПС, Б. К.
Відділ ім. Лесі Українки

Через останніх п'ять років наше жіноче товариство, яке складається з 13 членок відбуває кожного року такі підприємства: вечері, базарі, писання писанок і продаж домашнього печива. Ввесь прихід з наших імпрез ми передавали на будову Української Греко-Православної Церкви Трьох Святих. Радіємо тим, що восени, 1971 року ми виплатили землю під будову нашої церкви. Наша організаційна праця є майже однакова кожного року. Ми приготовили Новорічну Вечерю, другу вечерю ми мали в листопаді. Через останніх три роки в місті Кемлупс, у Ривер Сайд Парку відбувається День Етнічних Груп. Ріжні національності мають свої дні в тижні і свої вистави, концерти, страви. Наші діти виступали з програмою народніх танців. Приготуванням програми зайнялись пані Є. Лин і молодий сумківець Морис Павлишин. Минулого року виступали на програмі українські танцюристи з Келовна, яких вітала публика. В 1971 році, крім наших танцюристів виступила зі співом Орися Рибалка з Вернон, яка своїм співом захопила публику.

Тут наші членки мають своє місце у приготуванні українських страв, як голубці, вареники та інше. На цій імпрезі ми продали 1,400 тарелів (порцій) їжі. Наш відділ займається також приготуванням весільних прийнять, продажем кави при грі у бінго щодругий тиждень. Працюємо всі з посвятою, аби виконати наше завдання супроти нашої церкви.

Заряд відділу у 1971-ім році: голова — Катерина Садова, заст. голови — Єлисавета Лин, секретарка — Флоренс Стросен, касирка — Катерина Павлишин.

Заряд відділу на 1972-ий рік: голова — К. Павлишин, заст. голови — К. Садова, секретарка — Є. Лин, касирка — Ф. Стросен.

Є. Лин, секр.

ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 12 грудня 1971 р. в залі під церквою Св. Іллі. Збори відкрила голова пані Рожак. Молитву провів о. Фляк. Предсідницею зборів було Н. Гаманик, секретаркою М. Гарасим. Збори вшанували голову відділу пані Рожак, якій на знак оцінки праці пані Гарасим вчепила корсаж, та побажала їй успіхів у дальшій праці в організації.

Протокол з минулорічних зборів прочитала секретарка М. Гарасим. Звіти з річної діяльности відділу здавали членки заряду. Діяльність: Членки відділу приготовляли обіди на весілля, на поминальні обіди, також приготовили спільне свячене і святу вечерю. Відділ брав участь у провінційнім чаю та в резиденції Владики Андрея. Члени приготовили осінній базар. Наш відділ опікується недільною і українською школою, українськими танками, садочком і молодшим відділом СУМК. Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталі та посилав квіти побажань.

Фінансовий звіт: з року 1970 осталось в касі $1,756.66, приходи в 1971 році — $10,614.57, розходи — $9,294.87, в касі осталось $3,076.36.

Заряд відділу на 1972-ий рік: голова — Н. Рожак, уступ. голова — Н. Гаманик, заступниці голови, І-ша — М. Гарасим, 2-га — М. Шевчук, 3-тя — А. Ємська, 4-та — Л. Купченко, рек. секретарка, В. Лучко, касирка — Е. Осьмак. Шкільний комітет: П. Луцьків, К. Ілащук, Л. Купченко. Комітет чаїв: О. Юсипчук, М. Шевчук. Церковний комітет: К. Мироник, А. Ємська, К. Храпко. Кухонний комітет — М. Чорна, Т. Островерха, Н. Демчук, А. Пасемко, М. Деско, кухарки — М. Чорна, Є. Про-

стибі, садочка — А. Вілінська, А. Доскоч. Предст. до СУМК — К. Іващук, Н. Гаманик, освіти — М. Гарасим, добродійний — М. Чорна, Е. Простибі, ручних робіт — А. Ємська. Контрольна комісія — Н. Волотько, Н. Гаманик, О. Ласківська.

На закінчення зборів пані Гаманик попросила до слова голову, пані Рожак. Голова подякувала за корсаж, за співпрацю членкам і зарядові та просила членок далі так же щиро працювати. По зборах господині подали чай і смачну перекуску.

С. Дмитрук

ГЕМИЛТОН, ОНТЕРІО

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори товариства відбулися 8-го листопада 1971 року, в залі Собору Св. Володимира. Зборами керувала голова відділу пані Марія Пасіка, а секретарювала секр. відділу пані Марія Пилипюк.

Збори відкрила пані Пасіка, о. митрат Федак провів молитву, а по молитві — слово о. митрата Федака, яким він привітав членок і гостей, і склав щиру подяку за добру і корисну працю, яку виконувало жіноцтво за цей рік. Також підкреслив, що жінки працюють на добро своєї церкви, та свойого народу. Товариство може багато допомогти, бо жіноцтво опікується громадським, релігійним, та культурним життям, о. митрат Федак подякував голові відділу за те, що так щиро провадила працю, та побажав здоров'я, терпеливости і Божою Благословення всім. Вшановано пам'ять членок відійшовших у вічність однохвилинною мовчанкою.

Слідували звіти цілорічної діяльности товариства, їх здавали членки заряду і комітети. Після одобрення звітів, голова подякувала членкам за солідну підтримку, щиру співпрацю і кооперацію.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 10 місячних зборів і 4 засідань управи.

Членки т-ва приготовили Йорданську Святу Вечерю, обід під час посвячення митри для нашого настоятеля о. митрата В. Федака, обід за членів, які відійшли у вічність, вечерю під час 1 і 2-го пущеня, величавий обід під час відсвяткування ювілею відродження УАПЦеркви, членську передріздвяну вечерю, і 5 разів перекуску-прийняття. Приготовано похоронні обіди.

Величавим концертом відсвятковано річницю нашої патронки Лесі Українки. Продовжується Річний Весняний Базар на площі в „Шопінг Сентер", що був започаткований в 1970 р. і вшановано 2-ох богословів з нашої громади, добірною програмою. Відбулось 2 рази бінго, писанкове бінго, випродаж вживаних речей, і збирали одіж на поміч Румунії після повені. Започатковано бінго в залі „Кен Бар", з котрого подарували $3,500.00 на церкву, брали активну участь в 2-ох пікніках, і відбули членське прийняття.

Товариство жертвувало на місцевий Собор $5,500.00, купило кухні-духовки вартости понад $700.00, і куртину до залі при Соборі. Дальші пожертви т-ва на журнал „Промінь" $163.00, на степендію до „Мек Местер Університету" $100.00, на колегію Св. Андрея — $25.00, на СУМК — $30.00, і на організаційний фонд СУК — $30.00.

Вислано 2 делеґатки на Крайовий З'їзд Союзу Українок в Саскатуні, 2 делеґатки на Провінційний З'їзд в Торонто, 3 делеґатки на конґрес КУК в Вінніпеґу. Відвідували хворих і висилали квіти.

Загальний фінансовий стан відділу: Перенесено з 1970 року — $609.35, приходи 1971 року — $5,389.34, розходи 1971 року — $5,434.80, в касі готівки — $563.89. Фінансовий стан каси бінґа, яке провадиться в залі „Кен Бар". Приходи 1971 року — $6,438.31, розходи 1971 року — $3,909.12, в касі готівки .— $2,529.19.

Склад управи на 1972 рік: уступивша голова — Марія Шічовей, голова — Марія Пасіка, 1-ша заст. голови — Євгенія Гребенюк, 2-га заст. голови — Марія Пелепяк, секретарка — Наталя Бал, заст. секр. — Варвара Логин, касирка — Марія Грицьків, фін. секр. — Галя Козак. Контрольна комісія: Галя Довбета, Марія Баран, Марія Пилипюк. Референтки: освіти — Варвара Логин, добр. П. Федак, Анна Токарик, Ольга Кульчицька, Дарія Бродгед, Інституту — добр. П. Федак, „Променя" — Марія Пелепяк, СУМК — добр. П. Федак, СУМК (молодшого відділу) — Анна Кіт, шкільництва — Дарія Бродгед, музейної фундації — Анастасія Каліщук, музейний комітет — Анна Кіт, Галя Козак, Надія Пенюк, Юлія Новак, добр. П. Федак, Анастасія Каліщук, Розалія Окраїнець.

Комітет відвідування хворих: Марія Шічовей, Дарія Загарій, Марія Пелепяк, В. Спісак, Євгенія Гребенюк. Почесні сестриці: Марселя Волковська, Марія Будник, Ксеня Фастрига, Альвіна Чернешук. Сестриці: Ольга Антонюк, Катерина Черопіта, Марія Шічовей, Дарія Загарій, Катерина Гупка, Ліда Рущин. Догляд кухні: Ліда Рущин, Марія Шічовей. Господині: Марія Шічовей, Марія Баран, Дарія Загарій, Р. Окраїнець. Телефонічний комітет: очолює — Євгенія Гребенюк, членки: Галя Довбета, Дарія Безин, Ольга Антонюк, Анна Олійник, В. Спісак.

Нововибрана голова пані М. Пасіка висловила глибоку вдячність за довіря, обіцяла працювати по змозі своїх сил, і бажала, щоб успіх нашої праці був на такім високім рівні, як гідність і честь організації, до якої ми належимо. Закликала всіх членок до щирої співпраці. Пані Пасіка привітала бувшу голову центральної управи СУК пані А. Токарик, і голову Соборної громади пана І. Кубрака.

У своїм слові пані Токарик закликала всіх членок до участи і співпраці, і коротко пояснила справу музейної фундації.

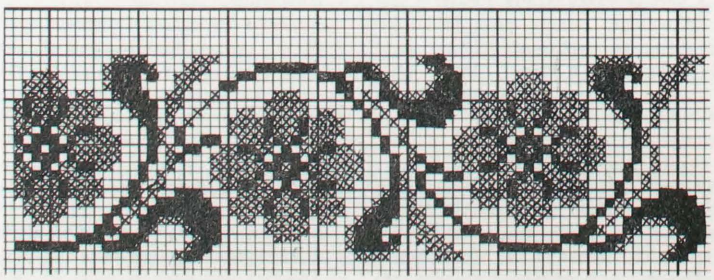

■ — чорна
× — червона 666 DMC.

Рослинний взір до підтички народнього строю. Полтава, Київ.

Музей Союзу Українок у Східній Канаді.

Голова громади, пан Кубрак склав привіт від громади, привітав новий заряд, і дав глибоке признання жіноцтву за цінну працю, і матеріяльну поміч в пророблені році.

В нас провадиться Недільна школа при Соборі Св. Володимира під керівництвом добр. П. Федак, також провадиться Рідна школа, якої директором є пані В. Логин.

По закінченню відбулось спільне чайне прийняття.

Марія Пелепяк

САСКАТУН, САК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відділу відбулися в неділю, 12-го грудня 1971 р. в залі Катедральної Авдиторії. Збори відкрила голова відділу пані Ольга Андрущак, провела молитву і хвилиною мовчанки збори вшанували членок, які відійшли у вічність. Привіт від катедральної громади зложив заступник голови пан І. Воронюк, який також щиро дякував членкам відділу за фінансову поміч та постійну працю в користь Катедри.

Про діяльність відділу звітували: голова Оля Андрущак, членки заряду, референтки, голови кружків та різні комітети. Всі звіти були друковані.

Членство: Референтка Е. Табашнюк — у відділі є 180 членок. Вони поділені на 6 активних кружків. Улаштовано членський чай, на якім офіційно принято 8 нових членок. На місячні збори учащало пересічно 49 членок, а на засідання 23.

Освіта: Референтка К. Шолтер. Улаштовано Свято Героїнь, 100-ліття народження Лесі Українки і конкурс для молоді, в якім брали участь молодший СУМК, українська школа і учителі української школи.

Церковний комітет: Сестрицтво очолює Мал. Пігач. Сестриці доглядали порядку і чистоту в Катедрі, прикрашували її живими квітами. Взяли чинну участь у Візитації Владики Бориса і богословів, у 50-літті відродження УГПЦ в Україні, 20-літті Митрополії УГПЦ в Канаді та Крайовім З'їзді в липні в Саскатуні.

Українська школа: Референтка Віра Лабач. До рідної школи учащало 56 учнів. В школі навчає 4 учителів і двох мають помічників. В клясах навчають зоро-слуховою методою. Наука відбувається раз на тиждень в суботу від 9 до 12 години ранку. Українська школа приміщується в Катедральній авдиторії. Українські кляси для дорослих відбуваються в приміщенні парафії Всіх Святих щопонеділка від години 8 до 10 вечора. Управа РУШ середньої епархії знаходиться в Саскатуні. У проєкті Ради був шеститижневий курс української мови для середньошкільної молоді, який відбувся в Інституті П. Могили. В Саскатуні відбулось два семінарі для учителів. Відділ ім. О. Кобилянської дав $50.00 для епархіяльної РУШ в Саскатуні, також вручив кожному студентові, що записався на курс по $10.00. У двох державних школах в Саскатуні відбувається навчання української мови.

Садочок: Референтка П. Чорний. До садочка учащає 22 дітей. В садочку є одна вихователька і одна помічниця. Кляси в садочках відбуваються в той самий час, що українські кляси в рідній школі. Діти садочка дали концерт та брали участь в Св. Миколаївськім і в День Матері концертах.

Бібліотека: Референтка А. Герасимчук. В бібліотеці знаходиться 203 книжки. Бібліотека упорядкована в картковій системі. Куплено 9 книжок — твори Лесі Українки. Різних книжок на продаж є 82 примірники. Відділ видав 1000 книжок „Скоморода і Православна Церква", автором книжки є о. Григорій Удод. Почесна сестриця, пані Софія Ґрещук подарувала до бібліотеки оправлені річники „Променя" за роки 1963, 64, 65 і 69.

Референ. „Променя": М. Гарбус. В Саскатуні 125 членок передплачують журнал. Прихід з Членського Чаю висилаємо на прес. фонд журнала. Відділ передплачує „Промінь" для 4 шпиталів в Саскатуні. В році 1971 референтка придбала 4 нових передплаті. Відділ улаштував розіграву на однорічну передплату журнала. Референтка постійно колектує передплати, займається поширенням журнала і співпрацює з адміністрацією та редакцією „Променя".

Архів: Архівістом є Розина Драган. Архіви товариства є дуже важлива частина нашої діяльности, бо вона дає образ історії нашого відділу. Архів це документ нашого розвитку і постійного поступу. Відділ купив відповідну шафку „файлінґ кабінет" для архівних матеріялів. Упорядкуванням матеріялів займається архівіст при відділі.

Народне мистецтво: Референтка С. Грицюк. Членки вишили 16 нових кусників. Вишили три нових обруси на чайні столики. Відбулось три вечорі писання писанок. Членки брали участь у проєкті, що його запляновала для головного музею Провінційна Управа Союзу Українок в Саскачевані. Відділ передав 24 писанки і 15 вишитих речей до музею, як проєкт.

Референтки чаїв — О. Кей і І. Ярущак. Улаштовано два успішні чаї. Така праця вимагає багато часу і підготовчої праці. Великодній чай дав доходу $750.00, Різдвяний чай — $583.00. Під час крайового З'їзду СУС в Саскатуні на чайові було 400 осіб. 170 членок прийшло на Членський Чай. Відділ уалштував чай і українське печиво для учителів „Каледж оф Кенедієн Тічер" під час їх конференції в Саскатуні.

Рефер. перекусок — В. Добня і М. Питц. Приготовили перекуски для сумківців „етнік" групам, для молоді під час „Кавнсил" концерту, на свято Шевченка, на ювілейний вечір „Українського Голосу", на горнятковий „шавер" на крайовий З'їзд СУС, на прощальний вечерок для добр. Славченко, для „Фолк Артс Кавнсил" і українське печиво на Саскатунську Симфонічну Оркестрову програму.

Рефер. обідів — А. Янів і В. Лазарук. Видали 28 обідів, 24 вечері, один бенкет, один сморгарсборґ, 24 перекуски під час бінго. Цим займалися 6 кружків по черзі. Дарували три рази овочевий хліб до Вайт Крос Сентер.Для молоді і сумківців відділ дав безплатні білети на обід в День Подяки і День Студента.

Рефер. бінґо — М. Корчинська. Уряджено 24 бінга, з чого чистого приходу було $5,000.00. Дохід передали до Катедри в Саскатуні. Бінґом проводили жінки і чоловіки.

Добродійна праця. Реф. А. Янів відвідала Інститут умово-хворих 8 разів. На Різдвяні свята відділ дарував печиво, а на Великодні паски, баби, писанки та готівкою $25.00 на інституцію. А. Ріпак була присутня на 6 зборах Інституту Сліпих, допомагала у підприємствах — продавала білети на розіграву та відвідувала по черзі незрячих та їх родини. І. Ярущак організувала з членок комітету відвідування хворих. В чотирьох шпиталях відвідано 360 пацієнтів і один дім для старших горожан. Купували квіти для хворих членок. На Різдво і Великдень обдарували пацієнтів дарунками і великодним печивом.

Кухонне майно. Комітет очолює В. Катеринич. В кухні є посуд на 450 осіб, докупили більше чайного посуду, є 18 вишитих чайних обрусів, помальовано долішню частину авдиторії.

Жіноча Рада — М. Мадюк і Й. Симчич — представниці. Брали участь у зборах і підприємствах.

Молодший відділ СУМК. Референтка А. Папіш (Цей відділ надіслав окремий звіт, який буде поміщено в „Промені"). В старшому відділі СУМК до Надзірної Ради від відділу входить А. Клапоущак.

Представниці до Жіночого КУК беруть активну участь у зборах та імпрезах, що улаштовані спільними силами українських організацій. Пані Баєр, референтка Індустріяльної Виставки дала звіт. З продажі спільних обідів і перекусок за тиждень було чистого приходу $2,733.54. Кореспондентка секретарка добр. Удод одержала 5 обіжників, 3 обіжні листи і 42 інших, відписала 8. Саскатунську Мистецьку Раду репрезентувала Марія Ткачук, брала активну участь в нарадах і виступала в програмах.

Відділ брав участь в крайовому З'їзді Союзу, в якім мав 10 делегаток, 6 делегаток вислано на пров. з'їзд до Йорктону, 2 делегатки вислано на Конґрес до Вінніпеґу. Дали жертву на харчі студентам проекту „КЕР", зложили вінок в День Полеглих, продавали страви під час інтер. Фур Фир. Членки навчають в недільній школі.

Голова пані О. Андрущак впродовж року була на 9 зборах і 8 засіданнях відділу і на 146 засіданнях комітетів складових організацій СУС.

Більші пожертви відділу — на Катедру Пресв. Тройці в Саскатуні — $11,906.00, Колегію Св. Андрея — $200.00, СУМК — $356.40, Інститут П. Могили — $500.00, журнал „Промінь" — $235.30, Музейну Фундацію — $200.00, оселю Зелений Гай — $160.00, літні курси в Інституті — $100.00, РУШ Середньої Епархії — $50.00, богословам — $100.00, громаді Всіх Святих — $500.00, організаційний фонд Союзу Українок Канади — $125.00, радіо-передача — $210.00, садочок — $394.94, редакційний фонд журнала „Промінь" — $50.00.

Фінансовий звіт: в касі з 1970 року осталось $2,903.49, приходи на 1971 рік $26,431.72, розходи — $26,866.32, в касі осталось — $2,468.89.

Заряд відділу на 1972 рік: голова — Оля Андрущак, уступивша голова — М. Дорош, заступниці голови: 1-а Д. Баєр, 2-га — Г. Максимюк, 3-тя — Анас. Буряник, 4-та — К. Завадюк, рекорд. секретарка — О. Бандурка, заст. секр. — О. Луцюк, корес. секр. — Л. Удод, касирка — В. Залєщук.

Референтки: Освіти — К. Шолтер, членства — М. Човганюк, бібліотеки — А. Гарасимчук, журнала „Промінь" — М. Гарбус, преси — Н. Кіндрачук, нар. мистецтва — С. Грицюк, архіву — Р. Драґан, шкільництва — В. Лабач, шпиталів — А. Ріпак, перекусок — В. Добні і А. Янів, обідів — П. Турецька, А. Стефанюк, М. Корчинська, чаїв — К. Завадюк, бінґо — В. Лозова і Юрій Ріпак, добродійної праці — А. Янів, А. Ріпак, садочка — Л. Вівчар.

Представниці: до жіночого КУК — О. Андрущак — 2-га заст. голови, А. Тріщук — кор. секретарка, О. Кий, член конт. комісії, Д. Баєр і К. Завадюк — дорадчі. В Жіночій Раді і С.А.С. — Й. Симчич, комітет майна в кухні — В. Катеринич, М. Пігач, Е. Никіфорук. Надзірна Рада молодших СУМК — А. Папіш, старшого СУМК — А. Клопоущак. Контральна комісія: Е. Антонійчук, Е. Рудевська, Анас. Михайлюк. Сестриці: С. Ґрещук, В. Катеринич. Голови кружків — А. Гарасимчук, Раїса Левицька, Вероня Лазова, Анаст. Буряник, М. Воронюк, М. Кулачковська.

Анна Тріщук, секр.

ВІННІПЕҐ, МАНІТОБА
Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори відділу при Соборі Св. Покрови відбулася 16 грудня 1971 року в Соборній авдиторії. Збори почались молитвою. Предсідницею зборів була голова відділу п. Марія Кушнірик, секретарювала — Василина Кутний. Голова і урядниці комітетів звітували про цілорічну працю і діяльність відділу.

Впродовж року відбулось 12 звичайних зборів, одно засідання заряду для заплянування праці на друге півріччя. Засідання відбулось у домі голови п. Марії Кушнірик.

За минулий рік відділ виконав слідуючу працю: Заходами культурно-освітнього комітету відзначено свято Лесі Українки. Святочний реферат виголосила п. Галина Матвіїва. При тій нагоді, п. Соня Пелех подарувала для відділу портрет Лесі Українки. Членки відділу брали участь у виставці вишивок і в писанні писанок у Музеї Людини і Природи. Дали показову лекцію писання писанок у домі міністра освіти Б. Ганущака і його дружини. Членки вишивали речі на „Контест Вишиття", щоби збагатити мандрівну виставку музею С.У. Канади. На закінчення літнього сезону праці заряджено вечерю, під час якої вшановано випускників (ґрадуантів) Недільної Школи при Соборі Св. Покрови. Відділ є членом Льокальної Ради Жінок. Членки вчителюють у Рідній і Недільній школах, працюють як виховниці на літній оселі „Веселка". П'ять членок відділу були у заряді Манітобської Провінційної Екзекутиви. Членки відділу брали участь у таких імпрезах:

1. Вечерок і чай у готелі Линкольн, де вшановано уступившу голову провінційної управи панну Т. Гаврисишин відзнакою постійного членства у „Провінційній Жіночій Раді".

2. Спільно з іншими відділами міста Вінніпеґу і Транскони, влаштовано чай, розігравку і виставку рушників на користь Музейної Фундації.

Впродовж року підготовлено такі імпрези: Весняний чай, весняний базар, шкільний чай у співпраці зі шкільним комітетом. Прихід з цього чаю призначений на допомогу рідній школі при громаді. Членки допомагають працею і печивом на Йорданську Святу Вечерю, спільне свячене і на храмове свято Соборної громади.

Добродійна праця: Улаштовуємо уродинову забаву в „Селкирк Дей Сентер" для старших громадян північного Вінніпеґу, коли припадає на нас черга. Даруємо молитовники для православних медсестер, які закінчили перший рік студій, під час спеціяльної церемонії. Ходимо шити до Червоного Хреста. Щедруємо на користь церковної громади і літньої оселі „Веселка". Приготовляємо сніданок для священиків і їхніх родин у день великопостної сповіді і Причастя. Приготовляємо сніданок для дітей рідної і недільної шкіл у день великопостного Причастя. Підтримуємо матеріяльно карнавал на користь оселі „Веселка", членки допомагають під час карнавалу. Відділ приготовив обід і вечерю для учасників провінційного З'їзду СУМ і гостей.

Даємо печиво, поміч і фінансову допомогу під час слідуючих імпрез: Чайне прийняття під час осіннього З'їзду С.У.Канади в Манітобі. Чайне прийняття, яке влаштовує КУК. Печиво на Великодний Стіл під час

фестивалю „Фолклорама", який влаштовують етнічні групи міста Вінніпеґу. Печиво на Етнічний Фестиваль у Поло Парк. Щотижня продаємо каву й перекуску під час „бінго", прихід з якого призначений на будову нової авдиторії. Помагали у приготовленні вечери на „Пущення", яке влаштовує Братство Св. Покрови при Соборі. Зарядили чотири продажі печива у міських крамницях, на одному продавали Великодне печиво — на іншому була також продаж ручних робіт. Відділ вислав делегаток на слідуючі імпрези: Річницю Сестрицтва при Соборі Св. Покрови. Річницю відділу ім. О. Кобилянської при церкві Св. Михаїла. Всеканадський З'їзд СУС і складових організацій у Саскатуні. Десятий Конґрес КУК. Провінційний З'їзд СУК у Манітобі.

Наші фінансові зобов'язання: Бюджет до Централі заплачено, пожертва на Собор Св. Покрови $1000.00, на ювілейний фонд „Українського Голосу" $25.00, на покриття коштів подорожі СУМКівцям на З'їзд СУС $100.00, у пам'ять бл. п. Н. Кушнірика, на фонд будови авдиторії, $25.00, стипендійний фонд манітобської екзекутиви СУК $20.00, „Юнайтед Вей" міста Вінніпеґу $10.00, організаційний фонд манітобської екзекутиви СУК $10.00, організаційний фонд головної управи СУК $10.00. У банку залишилося з року 1970 $177.06, прихід за рік 1971 — $2827.43, розхід за рік 1971 — $2717.22, у банку залишилось $287.27.

Склад управи на рік 1972: уступивша голова — Діяна Бабинчук, голова — Марія Кушнірик, перша заступниця — Галя Ґельмич, друга заступниця — Анна Юрійчук, секретарка рек. — Діяна Бабинчук, секрет. фінансова — Бронислава Химюк, касирка — Ірина Деда, кореспонденційна секретарка — Емілія Луценків. Референтки: Мистецтва і музею — Галя Онуфрейчук, культ.-освітня — Галина Кіцюк, „Променя" — Соня Пелех, представниця Червоного Хреста — С. Зітон. Предст. до КУК — Анна Шевель, Галя Онуфрейчук, предст. до Льокальної Жіночої Ради — С. Зітон. Господиня — Анна Тумак. Ком. відвідування хворих — А. Стефанко, М. Паюк, М. Равлюк. Ком. телефонів — Г. Химюк, Л. Ґреґорій, М. Паралюк. Представ. комітету оселі „Веселка" — С. Керелюк, В. Ковальчук. Опікунка ґардероби — К. Шот.

Шкільний комітет: Уступивша голова — Анна Музичук, голова — Діяна Бабинчук, заступ. голови — С. Керелюк, рекордова секретарка — М. Кіріченко, касієрка — О. Довбета, шкільні рахунки — А. Тумак.

Василина Кутний, рекордова секрет.

ДАВФИН, МАН.

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 2-го грудня 1971 року в Українськім Народнім Домі. Збори відкрила голова відділу пані О. Кізь, о. Є. Стефанюк провів молитву. Хвилинкою вшановано пам'ять померших членок.

Голова відділу пані Кізь склала подяку зарядові, комітетам і членкам за їх щиру і віддану працю, добру кооперацію впродовж цілого року. Предсідницею зборів була пані Марія Білоус, секретаркою пані Марія Андрейчук.

Після відчитання протоколу з минулих річних зборів, слідували звіти діяльности відділу. Звіти виказали поважну працю пророблену впродовж року. Відбулось 10 місячних зборів, 4 засідань заряду і комітетів. Відділ начислює 68 членок.

Наш відділ опікується молодшим СУМК-ом ім. Івана Данильчука, помагає молоді морально і фінансово, призначує найздібнішу дитину з недільної і рідної школи і молодшого СУМК-у на літню оселю в Кристал Лейк, Саск і нагороджує стипендією в суму $30.00. Відділ бере участь в ширших ділянках церковно-громадського життя. Місцевий парох о. Стефанюк помагає нашому відділові, за що ми висловлюємо йому щиру подяку. На зборах, крім нарад над місцевими справами, ми читаємо провінційні і центральні обіжники. Відділ висилає пожертви на журнал „Промінь", зібрали поважну суму різдвяних привітань.

Відділ кожного року посилає делеґаток на з'їзди. Поважну працю виконав відділ в освітній ділянці, о. Є. Стефанюк доповідав на релігійну тему. Дві делеґатки нашого відділу брали участь у Конґресі Українців Канади.Відділ святкував програмою 100-річчя народин Лесі Українки. Відділ набув великий портрет Лесі Українки, олія — роботи Галини Когуської. Доповідь про Лесю Українку на цім святі виголосила редак. Н. Когуська, яка також виконала відслонення портрету. Панна Гаврисишин відчитала кілька поезій Лесі Українки. Під час цього свята відбулось відзначення почесних членок відділу: М. Базай, П. Фик, А. Підлипну і Мих. Котик. Відбулись ще такі культурні імпрези: Свято державности, членки брали участь у роковинах Шевченка, листопадовому святі, відбувся один вечерок на релігійну тему, вечерком сходин відбулось Свято Героїнь, членки взяли активну участь в окружнім з'їзді Союзу Українок у Давфині. У святі ювілею Українського Народнього Дому членки брали участь. Включаємось також у працю Українського Фестивалю в Давфині, зложили 100 дол. на місцевий пансіон старших людей. Відділ відкладає певну суму грошей на будову Українського Народного Дому у Давфині.

Фінансовий звіт: З року 1969 осталось в касі $353.57, приходи в 1970 — $2,523.54. Розходи в 1971 — $1,424.66, в касі осталось — $1,452.45.

До заряду на 1972 рік увійшли: Оля Кізь — голова, Марія Андрейчук — уступивша голова, заступниці голови — Текля Шовдра і Агафія Перепелюк, рекорд секретарка — Марія Слижук, заст. секрт. — Євгенія Керелюк, корес. секр. — Анна Чайковська, касирка — Анна Швець. Програмовий комітет: Марія Білоус, Марія Андрейчук. Господині — Юстина Дух і Марія Слижук, їм до помочі — Катерина Самець і Ю. Бучій. Референтки: добродійної праці — Анна Бігун і Катерина Самець, телефонів — Анна Клапоущак, Марія Базай, Анна Стандрик і П. Рубашевська, членства — Марія Кульбаба, бібліотеки — Анна Підлипна, радіо і преси — Галина Гендерсон, молодшого відділу СУМК Ю. Бучій, Ю. Маранчук, Єлисавета Підлипна і Михаліна Керелюк. Контрольна комісія — Михаліна Ковальчук, Анна Мазур, панна Є. Багнюк.

Анна Мазур, рек. секр.

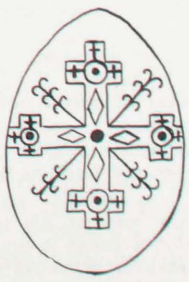

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Кубанська паска з сира

Один фунт доброго свіжого сира без сирватки перетерти через ситко або змолоти на машинці. Додати пів фунта свіжого масла і разом добре перетерти. Додати до того 5 варених жовтків перетертих через ситко і 5 сирих жовтків, також двоє горнят густої сметани, цукру до смаку, щоб була дуже солодка (бо коли з паски буде стікати сік, то багато цукру відійде, а треба, щоб залишилася солодкою). Додати пів ложечки соли, півтора ложечки ванілії, трохи цинамону, стертої на терці цитринової шкірки. Все докладно перетерти разом. Вложити в подвійний баняк над парою і дозволити довести до кипіння мішаючи весь час.

Так видержати на гарячій кухні півтора години, аж поки стане густа рівна маса. Потім додати дрібно посічених (опарених і обраних з лушпини) міґдалів або волоських оріхів, чисто перебраних і виполоскаиих родзинків — і все вложити в торбу, яку дається на сир, завязати і повісити, щоби стікав сік. Можна взяти чистий вазонок (які беремо до кімнатних квітів з діркою на дні), вистелити чистим тоненьким полотном, наложити тої маси, прикрити полотном, приложити денцем і тягарцем. Поставити вазонок дном в низ, щоби через дірку стікав сік. Вийняти з форми, коли вже більше не стікає сік, уформити і добре охолодити перед краянням.

Делікатна бабка

3 кавальчики дріжджа свіжого або скоро ростучого,
пів горнятка теплої води,
ложка цукру,
3 горнятка жовтків,
1 горнятко білків,
півтора горнят цукру,
1 ложечку соли,
терта шкірка з одної цитрини і одної помаранчі,
сок з одної помаранчі,
2 ложечки ванілії,
2 горнятка праженого теплого молока,
мука на заміс,
три четвертих горнятка топленого масла.

Намочити дріжджа пів горнятком води і додати ложку цукру. Жовтки і білки вбивати разом на піну. Додати цукор і дальше вбивати до білости. Додати розведене дріжджа і вбивати. Домішати все решта крім масла і замісити вільне тісто. Коли вже вся мука вимісена, додати масло і добре вимісити. Покласти в тепле місце, щоби підросло. Помісити, коли виросло і ще раз дозволити вирости. Після того виробляти у високі форми накладаючи тіста тільки одну третю часть форми. Коли підростуть, уважно вставляти в піч, щоби не стряслися. В часі печення не обертати бабок, бо тісто делікатне і може запастися.

Маринована телятина на свята

Замість вепрової шинки можна намаринувати на свята телячу. Уважно відділити з шинки кістку так, щоби мясо виглядало, як вепрова шинка. Окремо змішати зо дві ложки соли, ложечку салітри, зубок розтертого часнику й трохи мішаного коріння. Натерти тим мясо зо всіх сторін включно з тими прорізами, де була кістка. Вложити мясо в камянку або поливану посуду й обертати щодня. По трох днях готове. Тоді добре обмити й пекти обливаючи шинку в часі печення товщем. Хто любить солодкавий смак мяса, можна додати до соли ложку або півтора цукру в часі маринування.

Цукрова заправа на печену шинку

Готову куплену шинку з мясарні зважити на фунти і обчислити час печення відповідно до ваги. Шинка ваги 8 до 10 фунтів потребує 18 мінут печення на кожен фунт ваги. Менше 6 фунтова шинка потребує яких 22 мінуті печення на кожний фунт.

Хто любить цукрову заправу на шинку, робиться її в той спосіб: Виняти спечену шинку з печі і гострим ножем позакраювати солонину на цілій поверхні в пів цалеві кратки. Натерти добре цілий верх жовтим цукром, змішаним з муштардою в мірі 1 ложечки сухої муштарди і одно горнятко жортого цукру. Нашпікувати прорізи в солонині цілими гвоздиками (кловс). Вложити шинку в дуже гарячу піч на 15 до 25 мінут так, щоби ціла поверхня зарумянилася. Якщо шинка печеться на сухо і нема в ринці мясного сосу, доляти трошки води, щоби цукор не припалювався.

Макові пампушки

Тісто на пампушки приготовити таке саме, як подано в приписі „Дешева бабка на оливі". Замість оливи можна уживати масло.

Мак перебрати, виполоскати й спарити. Намочити на годину або півтора. Відцідити воду і змолоти. Додати меду або цукру, дрібку соли і трошки цинамону. Брати маленькі кусники добре вируханого тіста, розтягнути в руках, накладати маку, добре заліпити, щоби виглядали на малі кульочки. Складати на стільниці і покласти в тепле місце, щоби підросли. Смажити в гарячім смальці з обох боків. Вибирати на чистий папір, щоби витягнути товщ. Посипати цукром.

Заправлений хрін

Змолоти хрін на машинці, посолити і додати цукру та отцу до смаку. Зложити в чистий слоїк, а на верх полляти трохи отцу і посипати цукром, щоби не чорнів. Закрутити тісно. Перед поданням на стіл можна до хрону дати трошки свіжої сметани і розправити. Сметани дати трошки, тільки щоби хрін тримався купками. Хрін смачний і без сметани.

Ковбаса

Перед поданням ковбаси на стіл перше припечи її в печі цілою, щоби трохи стопити з неї товщ. Після того краяти.

Шинка

Коли шинку вариться на свята, то лишити її в відварі після зварення аж остигне. Відвар зілляти в чистий слоїк. Придасться до борщу після свят.

Помаранчевий кейк на оливі

2 горнятка кейкової муки,
півтора горнятка мілкого цукру,
3 ложечки бейкінґ павдер,
1 ложечка соли,
пів горнятка оливи (Мазола),
7 жовтків,
три четвертих горнятка помаранчевого соку з водою,
2 ложечки ванілії,
терта шкірка двох помаранч,
1 горнятко білків (7 або 8),
пів ложечки тартарик есид.

Пересіяти разом муку, сіль, цукор і бейкінґ павдер в миску і зробити всередині ямку. Вляти в ту ямку оливу, цілі невбиті жовтки, сок з двох помаранч і води, щоби було три четвертих горнятка, ванілію і терту шкірку з помаранч. Вбивати все разом дерев'яною ложкою, щоби з того зробилася гладка маса.

Окремо взяти білки, посипати по них тартарик есид і вбивати на тугу піну, щоби стояла купками. Піна має бути тугіша ніж на енджел кейк. Вляти першу масу на вбиті білки і легко ложкою вимішати **без** вбивання. Від того буде залежати пухкість кейка. Вилляти масу в трубкову бляшку, яку уживається на енджел кейк. Бляхи не смарувати товщем, тільки лишити її сухою. Коли такої бляхи нема, уживати дві менших квадратових бляхи. Пекти в мірно огрітій печі 50 мінут. Коли готовий, перевернути дном до гори, спираючи боки на трьох склянках, так, щоби кейк звисав. Лишити так аж поки кейк не остигне. Після того обвести береги бляхи спічастим ножем і вийняти кейк стукнувши боком бляхи, щоби звільнився і вийнявся. Той кейк задержиться свіжим кілька днів.

Дешева бабка на оливі

2 пачечки сухого або скоро ростучого дріжджа,
1 ложка цукру,
пів горнятка теплої води,
1 горнятко праженого молока,
1 горнятко юшки з вареної бараболі,
6 жовтків,
4 цілі яйця,
півтора горнят цукру,
терта шкірка одної помаранчі і одної цитрини,
сок одної помаранчі,
2 ложечки ванілії,
1 ложечка соли,
дві третих горнятка оливи (Мазола),
мука на заміс,
перебрані і сполоскані родзинки.

Намочити дріжджа в пів горнятковi теплої води і додати ложку цукру. Окремо вбити жовтки і цілі яйця на піну, додати цукор і дальше вбивати аж до білости. Додати оливу і вбивати. Долляти розведене дріжджа і знова все разом вбивати. Домішати все решта і замісити підгрітою мукою, щоби було вільне тісто. Добре вимісити, а на кінці додати родзинки. Покласти в тепле місце, щоби підросло. Помісити і дозволити ще раз підрости. Виробляти у високі форми.

УВАГА. Це тісто також надається на маківники та рогальки. Для тої потреби вилишити родзинки.

НОТАТКИ ПРО ГОРОД

Лора Чісголм

Вирощування квітів і городини є приємним зайняттям для мільйонів людей у світі. Я займаюся обрібкою городу вже сорок років у Канаді. Тепер маю багато новоканадійських сусідів, які прагнуть різних порад у цьому ділі. За посередництвом їхніх власних часописів буду ділитися з ними приємностями праці в городі.

Передусім любитель городу повинен підшукати відповідне місце, де можна вирощувати насіння або насаджувати різні рослини. Якщо ґрунт твердий, глинкуватий, треба придбати доброї наверхньої землі та змішати її з землею на тому місці. В'язка торфового моху, відповідно перемішана з землею, удобрить твердий ґрунт, а в піскуватому ґрунті зберігатиме вологість. Читачі цієї колони живуть у різних районах Канади, але всі вони повинні пам'ятати, що найвідповіднішою порою для насаджування рослин є час, коли ґрунт пробуджується навесні. Не висівайте всього насіння нараз. Через тиждень або десять днів сійте ще раз, бо таким чином, коли перший засів не вдасться внаслідок невідповідних умов, ви матимете добрі результати з другого. Кукурудзу, буряки, моркву і „скваш" можна засівати будь-коли в травні, якщо йдеться про центральне Онтаріо, але в багатьох інших районах Канади доводиться ждати до перших днів червня, поки земля огріється. Помідорова розсада дуже вразлива на мороз і її треба захороняти від приморозків, коли вони ще можливі ночами.

Хемічні добрива є знаменитим помічником у вирощуванні великих соковитих городин, але їх треба вживати розсудливо. Більшість хемічних складників опалюють тендітні листочки і коріння, якщо лише зіткнуться з ними. Там, де потрібно тільки малої кількости добрива, правильніше буде розпускати порошок у воді та поливати нею ґрунт на відстані принаймні двох інчів від стебла рослини. З уваги на свій довголітній досвід я повинна це теж добре знати, однак минулого року я нехотячи знищила 12 корчиків полуниць, посипавши добриво-порошок довкола кожного з них: незабаром випав густий дощ і добриво дійшло до коріння.

Чи ви знаєте, що аспараґус, посаджений у збагачений ґрунт, даватиме вам добру поживу протягом 20 років після перших трьох років росту? Засійте насіння аспараґуса цієї весни, а наступного року пересадіть рослину на постійне місце в городі.

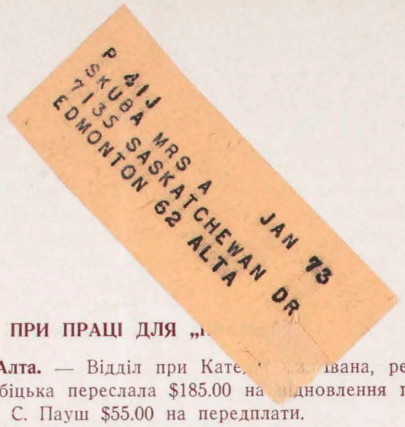

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „І

Едмонтон, Алта. — Відділ при Кате[illegible]ївана, реф. Л. Голубіцька переслала $185.00 на відновлення передплат. С. Пауш $55.00 на передплати.

Реджайна, Саск. — Відділ ім. Доньки України, реф. Н. Зенчишин $45.00 на відновлені передплати.

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Ольга Шумей $60.00 на передплати.

Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович, реф. Анна Стусик $45.00 на нові й відновлені передплати.

Вінніпеґ, Ман. — Відділ ім. Л. Українки при Катедрі Прес. Тройці, реф. Анна Воробець $45.00 на передплати.

Монтреал, Кве. — Відділ ім. Доньки України, М. Нема переслала $30.00 на передплати.

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. П. Семенюк $35.00 на передплати.

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Кокотайло $25.00 на відновлення передплат.

Транскона, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Анна Харенко $25.00 на відновлення передплат.

Вегревил, Алта. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. О. Мельничук $15.00 на передплати.

Торонто, Онт. — Анна Бойко переслала $15.00 на відновлення передплат.

Ст. Кетеринс, Онт. — Т. Демяненко $15.00 на передплати.

Роблин, Ман. — Відділ ім. Доньки України, Анна Горбай $20.00 на передплати.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, М. Пелепяк $15.00 на передплати і зі свята Лесі Українки на пресовий фонд журнала $30.00

Ватерфорд, Онт. — Відділ ім. Л. України з нагоди 30-літнього ювілею відділу С. Свідорович переслала $75.35 з того на кліше $20.00 на пресовий фонд 56.35

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, М. Гарбус $50.00 на передплати, нев'янучі вінки й Великодне привітання 25.00

Саскачеванська Пров. Екзекутива Союзу Українок Канади на Великодне привітання 25.00

Витков, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, Анна Іванчук переслала жертву відділу на пресовий фонд 10.00

Скарборо, Онт. — Відділ ім. Св. Анни, Т. Косюрко переслала 5.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані: Софія Мендик — Тандер Бей, Онт. 25.00
М. Туртяк — Міямі, Флорида 5.00
Т. Куриш — Едмонтон, Алта 5.00
Параня Литвин — Вінніпеґосис, Ман. 5.00
Марія Савіцька — Сардис, Б. К. 5.00
Надія Марченко — Бюна, Н. Дж. 5.00
Рома Ґаук — Ґренд Прирі, Алта. 5.00
Д-ка Меланія Мельничук — Вегревил, Алта. 5.00

По $2.00 зложили пані: Л. Пасиник — Ватерфорд, Онт., А. Токарчук — Саскатун, Саск., д-ка Е. Труфин — Вінніпеґ, Ман., Варвара Пінчук — Мисисаґа, Онт., Т. Гандзюк — Вінніпеґ, Ман., Віра Доброгорська — Флин Флон, Ман., Анна Іванчук — Мейфир, Саск., Т. Дяковська — Ґримзбі, Онт., К. Лисак — Винярд, Саск., Емма Верхомин — Едмонтон, Алта., В. Кузьменко — Торонто, Онт., М. Татарчук — Монтреал, Кве., Галя Фодчук — Вегревил, Алта., С. Григоряк — Мейпл, Онт.

По $1.00 зложили пані: Н Солонична — Сенді Лейк, Ман., Вегревил, Алта., А. Семотюк — Вінніпеґ, Ман., М. Ревуцька — Вінніпеґ, Ман., Е. Заячковська — Оттава, Онт., А. Боднар — Торонто, Онт.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Анна Горбай — Роблин, Ман. 1
Марія Кокотайло — Смокі Лейк, Алта. 1
Н. Зенчишин — Реджайна, Саск. 1
Т. Дяковська — Ґримзбі, Онт. 1
М. Нема — Монтреал, Кве. 1
Г. Бойко — Тандер Бей, Онт. 1
Анна Стусик — Канора, Саск. 1
Елисавета Лабюк — Канора, Саск. 1
Софія Пилипов — Винярд, Саск. 1
Марія Гарбус — Саскатун, Саск. 1

ЗГОЛОСИЛИСЯ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ЗА ЖУРНАЛОМ

Д-р Галя Мазуренко — Лондон, Англія, Текля Жук — Ґронлид, Саск.

Усім працівникам у користь журнала, жертводавцям і тим, що приєднують нових читачів щиро дякуємо.

Адміністрація

Учителі – Виховники – Родичі

Щойно вийшла з друку нова підручна книга

„УКРАЇНА — ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ДЛЯ МОЛОДІ"

Видано її заходами Об'єднання Православних Сестриць у США. за редакцією

Людмили Івченко-Коваленко

Про що працю, про її підготовку багато писала українська преса. І це вправді цінна підручна книга для кожного українського дому, а вже зокрема для такого, де виховуються діти і молодь.

Є це багато ілюстрований підручник-енциклопедія, в якій знаходяться такі розділи: географія, археологія, історія, література, театр, музика, образотворче мистецтво, народне мистецтво, архітектура, наука і техніка, сільське господарство, промисловість, заповідники та інше.

Енциклопедія видана на добрім папері, в полотняній мистецькій оправі, великого формату. Стор. 271. Ціна $15.00 американських.

Замовляти:

Mrs. A. SELEPYNA
680 Stuyvesant Ave.,
Irvington, N. J. 47111, USA.